

ਮਸੀਹ, ਸਾਡਾ ਮਹਾਯਾਜਕ

(ਭਾਗ 2)

ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹਾਰੂਨ ਉੱਤੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਪਰਧਾਨਤਾ (4:14—5:10)
(ਲੜੀ)

ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ (5: 1-4)

¹ਹਰੇਕ ਪਰਧਾਨ ਜਾਜਕ ਜੋ ਮਨੁੱਖਾਂ ਹੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਿਆਂ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਹੀ ਨਿਮੋਂਤ ਥਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਭਈ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਲਈ ਬਲੀਦਾਨ ਚੜ੍ਹਾਏ। ²ਅਤੇ ਉਹ ਨਦਾਨਾਂ ਅਤੇ ਭੁੱਲਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਰਮੀ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪ ਵੀ ਦੁਰਬਲਤਾਈ ਵਿਚ ਘੇਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ³ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਜਿਵੇਂ ਪਰਜਾ ਲਈ ਤਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਵੀ ਉਹ ਨੂੰ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਲਈ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ⁴ਅਤੇ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਇਹ ਇਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਤਦੋਂ ਜਦ ਹਾਰੂਨ ਦੀ ਨਿਆਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਬੁਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ।

ਅੱਜ ਪੁਰਾਣੇ ਯਹੂਦੀਵਾਦ ਵਿਚ ਮਹਾਯਾਜਕਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਮਹਿਮਾ, ਠਾਠ-ਬਾਠ, ਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਜੇਸੇਫ਼ਸ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਨਾਲ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਹਰ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਕੇ ਸੀ।¹ ਜੇਮਸ ਬਰਟਨ ਕਾਫ਼ਮੈਨ ਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਵਰਣ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਬੇਸ਼ੱਕ ਯਹੂਦੀ ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੀ ਦੁਨਿਆਵੀ ਸ਼ਾਨ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਯਹੂਦੀ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ, ਦਿਲਕਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਣ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਮਹਿੰਗੇ ਕੱਪੜੇ, ਬਹੁਤ ਵਧੇਰੇ ਸਜੀਲਾ ਕਵਚ, ਪ੍ਰਸਚਿਤ ਦੇ ਦਿਨ ਪਰਮ ਪਵਿੱਤਰ ਥਾਂ ਵਿਚ ਵੜਨ ਦਾ ਖ਼ਾਸ ਮੌਕਾ, ਨਿਆਈਆਂ ਅਤੇ ਮਹਾਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਅਹੁਦਾ, ਯਹੂਦੀ ਕੌਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਕ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਨਾਟਕੀ ਪ੍ਰਭਾਅ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਵਕਤ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹਾਰੂਨ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਰਵਾਇਤੀ ਵੰਸ਼ ਅਤੇ ਕੂਚ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਤਕ ਪਿੱਛੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸਨਮਾਨ, ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਰੋਮੀ ਸੂਰਮਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ—ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਗੱਲਾਂ ਯਹੂਦੀ ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਵੱਖਰੀ ਸ਼ਾਨ ਵਾਲੇ ਰੁਤਬੇ ਤਕ ਉਚਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।²

ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਹੇਰੋਦੇਸ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਮੰਨਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਉਹ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਨਿਰਾਲੀ ਸ਼ਾਨ ਵਾਲੀ ਹੈਕਲ ਦੇ ਮੁੜ ਉਸਾਰੀ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਮਹਾਯਾਜਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਦਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈਕਲ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਦੇ ਰਸੂਲ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਮੰਦਰ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਕਰਨ (ਮੱਤੀ 24: 1, 2)। ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਰਸੂਲਾਂ ਦਾ ਬਦਲਿਆ ਹੋਇਆ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਗੋਂ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਵੀ ਬਣਿਆ। ਆਤਮਾ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀ ਪਾਉਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਗਲੀਲ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਲੋਕ ਛੇਤੀ ਛੇਤੀ ਮਹਾਯਾਜਕ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜੇ ਹੋਣ ਲਈ ਦਲੇਰ ਹੋ ਗਏ। ਉਸ ਨਿਹਚਾ ਲਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਸਚਿਆਈ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 1:6-8; 2:1-4; 4:13)। ਉਹ ਮੂਸਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਨਵੇਂ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿਚ ਆ ਗਏ ਸਨ।

ਮਹਾਯਾਜਕ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਸੀ? ਆਓ 'ਵੱਡੇ ਮਹਾਯਾਜਕ' ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਉਸ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ।

ਆਇਤ 1. ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਪਰਧਾਨ ਜਾਜਕ ਜੋ ਮਨੁੱਖਾਂ ਹੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਿਆਂ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਹੀ ਨਿਮਿੱਤ ਬਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਯਾਜਕ ਦੀ ਲੋੜ ਖ਼ੁਦਾ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਇਕੱਲੇਪਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਣ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਇਕ ਦਿੱਕਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਦਿੱਕਤ ਪਾਪ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਸਾਨੂੰ ਖ਼ੁਦਾ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਦੀ ਹੈ (ਯਸਾਯਾਹ 59:1, 2)। ਇਕ ਅਰਥ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਹੀ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਯਾਜਕ ਹਨ (1 ਪਤਰਸ 2:5, 9)। ਇਕ ਹੋਰ ਅਰਥ ਵਿਚ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪਿਤਾ ਦੇ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਪਹੁੰਚ ਹੋਣ ਲਈ ਸਾਡਾ ਮਹਾਯਾਜਕ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਖ਼ੁਦਾ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਮਹਾਯਾਜਕ ਅਤੇ ਵਿਚੋਲੇ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਡਾ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਮਹਾਯਾਜਕ ਲਈ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਲਈ ਬਲੀਦਾਨ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। 5:1-4 ਵਿਚ ਮਹਾਯਾਜਕ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਆਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਰਤਮਾਨਕਾਲ ਵਿਚ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੰਦਰ ਵਿਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਸਨ। ਪਰ ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਉਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਹੁਣ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਪੂਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

ਜਿਸ ਆਦਰ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਸ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਹੁਣ ਮਸੀਹ ਕਿਵੇਂ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸੁਰਗੀ ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੇ, ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿਤੇ ਵਧ ਕੇ ਹੈ, ਮਨੁੱਖੀ ਮਾਯਾਜਕ ਦਾ ਥਾਂ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ।

ਆਇਤ 2. ਧਰਤੀ ਦੇ ਮਹਾਯਾਜਕ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਇਕ ਆਦਮੀ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਪਾਪ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਹ ਨਦਾਨਾਂ ਅਤੇ ਭੁੱਲਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਰਮੀ ਕਰ ਸੱਕਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ (5:3 ਤੇ ਚਰਚਾ ਵੇਖੋ)। ਯਾਜਕ ਹਾਰੂਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਂਦੇ ਸਨ (ਕੁਚ 29:9); ਮਹਾਯਾਜਕ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਬਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸਭ ਤੋਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਖੂਬੀਆਂ ਹਮਦਰਦੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਖ਼ੁਦਾਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਨ। ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਯਾਜਕਾਈ

ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ। ਜਦ ਅਸੀਂ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (4: 15)। ਉਹ ਸਾਰਿਆਂ ਯਾਜਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿਆਲੂ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪਾਪ ਰਹਿਤ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ‘ਬਦਨੁਮਾ ਕਸ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।’³

5: 1-10 ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮਹਾਯਾਜਕਾਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਖ ਘੱਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਵਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਹੋਈ ਹੈ। ਬਾਗ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਦੁਆ ਕਰਨਾ ਜਿਹੜਾ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਅਤਿ ਸੀ। ਇਬਰਾਨੀਆਂ 7: 1-10: 18 ਉਸ ਦੇ ਯਾਜਕਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਖੁੱਲ ਕੇ ਸਮਝਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਿਤਾਬ ਐਨੀ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾਉਂਦੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਮਹਾਯਾਜਕ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣਿਆ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਫ਼ਾਇਦੇ ਲਈ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਮਹਾਯਾਜਕ ਹੈ। ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ (ਯੂਹੰਨਾ 17: 4)। ਉਹ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਯਹੂਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਿਨਾਂ ਮਹਾਯਾਜਕਾਈ ਦੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਭਾਗ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਅਹਿਮ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖ ਮਸੀਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ; ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਮਸੀਹੀ ਯੁੱਗ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਸਨ।

ਆਇਤ 3. ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਯਾਜਕਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਪਰਜਾ ਲਈ ਤਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਵੀ ਉਹ ਨੂੰ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਲਈ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾ ਕੁਰਬਾਨੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 5: 1)। ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ *prospherō* (‘ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ’) ਵੀਹ ਵਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।⁴ ਕਿਰਿਆ ਰੂਪ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਫ਼ਰਕ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਯਾਜਕਾਂ ਅਤੇ ਮਹਾਯਾਜਕਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਥਾਂਵਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਮਸੀਹ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (9: 14, 25, 28)।

ਜਾਜਕ, ਅਤੇ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਮਹਾਯਾਜਕ ‘ਭੇਟ ਅਤੇ ਪਾਪ ਬਲੀ’ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਪਰਾਸਚਿਤ ਦੇ ਦਿਨ। ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ‘ਭੇਟਾਂ’ ਬੇਜਾਨ (ਤੋਲ ਦੇ ਅਰਗ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ); ‘ਬਲੀਦਾਨ’ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ।⁵ ਯਾਜਕਾਈ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿਚ ਹੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸੀ। ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਇੰਜੀਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ‘ਯਾਜਕ’ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਲਹੂ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਥਾਪੇ ਹੋਏ ਯਾਜਕ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ‘ਰੋਟੀ’ ‘ਅਸਲ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੀ ਦੇਹ’ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਰੋਮਨ ਕੈਥੋਲਿਕ ਚਰਚ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਯਾਜਕ ‘ਮਾਸ ਦੇ ਕੁਰਬਾਨੀ’ ਵਿਚ ਕੁਰਬਾਨੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਸੇਵਕ ਵਚਨ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਪਾਪ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਪ ਲਈ ਇਕ ਵਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਸਾਡੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਪਣੀ ਪਾਪ ਭਰੀਆ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਕਰਕੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਯਾਜਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਆਪਣੇ

ਲਈ ਵੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਕਈ ਪੁਰਾਣੇ ਯਹੂਦੀ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚ ਮਹਾਯਾਜਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਪੇਸ਼ਾਕ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਅਸਲ ਪੇਸ਼ਾਕ ਉਸ ਦੀ ‘ਕਮਜ਼ੋਰੀ’ ਸੀ। ਖੁਦ ਪਾਪੀ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ‘ਨਦਾਨਾਂ ਅਤੇ ਭੁੱਲਿਆਂ’ ਹੋਇਆਂ ਉੱਤੇ ਦਯਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ (ਆਇਤ 2)।⁷ ਉਸ ਨੂੰ ਦਯਾ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਨਿਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਖ਼ਤਾਈ ਨਾਲ ਨਾ ਹੋਵੇ। ‘ਨਰਮੀ’ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਭਾਵ ‘ਤਰਸ ਦੇ ਨਾਲ’ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਯੂਨਾਨੀ ਕਿਰਿਆ ਸ਼ਬਦ *metriopatheō* ਹੈ। ਯੂਨਾਨੀਆਂ ਲਈ ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕ੍ਰੋਧ ਅਤੇ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਭਾਵ ਠੀਕ ਠੀਕ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਸੀ।

ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨਿਰਬਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਸਾਡੀਆਂ ਦੁਰਬਲਤਾਈਆਂ ਵਿਚ ਹਮਦਰਦੀ ਕਰਦਾ ਹੈ (4: 15; 7:28)। ਉਹ ‘ਇਕ ਦੁਖੀਆ ਮਨੁੱਖ, ਸੋਗ ਦਾ ਜਾਣੂ’ (ਯਸਾਯਾ 53:3)। ਉਹ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਦਯਾ ਵਿਖਾਉਣ ਵਿਚ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਮਹਾਯਾਜਕ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪਾਏ ਲੇਖਕ ਨੇ 2: 18 ਅਤੇ 4: 15 ਵਿਚ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਸੁਚਮਚ ਵਿਚ ਨਦਾਨਾਂ ਨਾਲ ਨਰਮੀ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ।

ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਥੋਮਸ ਹੇਵਿਡ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਹੈ: ‘ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਠੋਰਤਾ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ; ਪਰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਰਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਖੁਦਾ ਪਾਪ ਨੂੰ ਕਦੇ ਛੱਡਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।’⁸

ਅਣਜਾਣੇ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਪਾਪ ਲਈ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਵਿਚ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਉੱਤੇ ਦਯਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ (ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ 4: 1-12; 5: 14-16; 15: 27-29)। ਪਰ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਬਗ਼ਾਵਤ ਵਿਚ ਪਾਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਈ ਕੋਈ ਅਸਲੀ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਗਿਣਤੀ 14: 29-31; 15: 30, 31; ਤੁਲਣਾ ਇਬਰਾਨੀਆਂ 10: 26-29)। ਅਗਿਆਨੀ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਹੋਣ ਦੀ ਹਾਲਤ ਪਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ (ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 12: 47, 48)। ਪਰ ‘ਮਸੀਹ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿਚ ਦੋਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਪਾਂ ਲਈ ਪਰਾਸਚਿਤ ਕੀਤਾ।’⁹

‘ਨਦਾਨਗੀ’ ਨਾਲ ਯਹੂਦੀਆਂ ਤੋਂ ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਨਾ ਜਾਣਨ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਸੀ: ‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਪਾਪ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ, ਜਿਹੜੇ ਬਿਨਾਂ ਜਾਣੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੀ ਖ਼ਾਸ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਪਾਪ ਵੀ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਜਨੂੰਨ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਬੜੀ ਪਰੀਖਿਆ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ।’¹⁰

ਸਿਰਫ਼ ਖੁਦਾ ਹੀ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਪਾਪ ‘ਨਦਾਨਗੀ’ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾਂ ਨੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਮੋਅਜ਼ਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ‘ਓਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਭਈ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ’ ਦੀ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ (ਲੂਕਾ 23: 34) ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘ਨਦਾਨ’ ਦੀ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸੁਭਾਵਕ ਹੈ ਕਿ ਤੌਬਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਣ ਤੇ ਕਿ ‘ਹੇ ਭਾਈਓ ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਰੀਏ?’ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2: 36-38) ਪਤਰਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹੀ ਦੱਸਿਆ ਸੀ।

ਹਾਰੂਨ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਲਈ ਵੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ (ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ 9: 7; 16: 11, 17)। ਮਸੀਹ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਵੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾਂ ਲਈ ਭੇਂਟ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 5: 3; 7: 27),

ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਤਾਂ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ (1 ਪਤਰਸ 2:21, 22; ਵੇਖੋ ਯਸਾਯਾਹ 53:9)।

ਆਇਤ 4. ਲੇਖਕ ਨੇ ਅੱਗੇ ਆਖਿਆ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਇਹ ਇੱਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਤਦੋਂ ਜਦ ਹਾਰੂਨ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਬੁਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਮਹਾਯਾਜਕ ਦਾ ਇਲਾਹੀ ਬੁਲਾਵੇ ਨਾਲ ਚੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਸਗੋਂ ਉਹ ਖ਼ੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਉਸ ਵਕਤ ਦੇ ਨਕਲੀ ਮਹਾਯਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਝਿੜਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੇਰੋਦੇਸ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂ ਰੋਮੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।¹¹ ਕਈ ਵਾਰ ਉਹ ਰੁਤਬੇ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕਈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਭਰਸ਼ਟਾਚਾਰ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਨ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅਸਲੀ ਮਹਾਯਾਜਕਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਵੱਡੀ ਬਹਾਦੁਰੀ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨੂੰ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਅਬਯਾਥਾਰ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਸੀ (1 ਸਮੂਏਲ 23:9-14)। ਇਸ ਕਤਾਰ ਦੇ ਜਨਕ ਹਾਰੂਨ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮੂਸਾ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਦੇ ਅਲਾਵਾ ਉਸ ਦੇ ਚੰਗੇ ਗੁਣਾਂ ਕਰਕੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਖ਼ੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੇ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਯਾਜਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਛੁਕ, ਅਯੋਗ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਗਿਣਤੀ 16:1-35 ਤਿੰਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਾਜਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼ਾਊਲ ਨੇ ਯਾਜਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ‘ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ’ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ (1 ਸਮੂਏਲ 13:12), ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦਾ ਘਾਟਾ ਖਾ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਚੁਕਾਈ। ਉਜ਼ੀਯਾਹ ਰਾਜਾ ਨੇ ਮੰਦਰ ਵਿਚ ਧੂਪ ਜਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋੜ੍ਹ ਦੇ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ (2 ਇਤਿਹਾਸ 26:16-21)।

‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਬੁਲਾਇਆ’ ਜਾਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਜਾਂ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਐਲਾਡਰਾਂ ਦੇ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅੱਜ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ‘ਅੰਦਰੋਂ’ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ’ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਅਤੇ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਧੇ ਚੁਣ ਕੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 20:28 ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 6:1-7; 13:1-3 ਵੀ ਵੇਖੋ)।¹² ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:1-7 ਅਤੇ ਤੀਤੀਸ 1:5-9 ਵਿਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜਦ ਕੋਈ ਆਤਮਾ ਦੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਿਆਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹੀ ਗੱਲ ਅੱਜ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਮੰਨੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਹਾਰੂਨ ਦੀ ਮਹਾਯਾਜਕਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਮਸੀਹ ਦੀ ਯਾਜਕਾਈ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨੁੱਖੀ ਯਾਜਕ ਉੱਤੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਸੇਵਾਈ ਦੀ ਉੱਤਮਤਾ ਅਤੇ ਮਹਾਨਤਾ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਉਹ ਸਾਡਾ ਵਿਚੋਲਾ, ਸਾਡਾ ਸੁਰਗੀ ਹਮਦਰਦੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ, ਪਾਪ ਲਈ ਸਾਡਾ ਅੰਤਿਮ ਕੁਰਬਾਨੀ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਖ਼ੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਆਓ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਆਨੰਦ ਲਈਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਇਕਰਾਰ ਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖੀਏ।

ਸਾਡਾ ਮਹਾਯਾਜਕ ਹੋਣ ਲਈ ਮਸੀਹ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ (5:5-10)

‘ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਸੀਹ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵਡਿਆਇਆ ਜੋ ਪਰਧਾਨ ਜਾਜਕ ਬਣੇ ਸਗੋਂ ਉਸਨੇ ਜਿਨ ਉਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,

‘ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈਂ,
ਮੈਂ ਅੱਜ ਤੈਨੂੰ ਜਨਮ ਦੁਆਇਆ ਹੈ।’

‘ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਇਕ ਹੋਰ ਥਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਆਖਦਾ ਹੈ,

‘ਤੂੰ ਮਲਕਿਸਿਦਕ ਦੀ ਪਦਵੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਦਾ ਤੀਕ ਦਾ ਜਾਜਕ ਹੈਂ।’

ਉਹ ਨੇ ਉਹਨੀਂ ਦਿਨੀਂ ਜਦੋਂ ਦੇਹ ਧਾਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਬਹੁਤ ਢਾਹਾਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਅਤੇ ਅੰਝੂ ਕੇਰ ਕੇਰ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸੱਕਦਾ ਸੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ ਮਿਨਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਭੈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਦੀ ਸੁਣੀ ਗਈ।^੯ ਅਤੇ ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਨੇ ਦੁਖ ਭੋਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਸਿੱਖੀ।^{੧੦} ਅਤੇ ਉਹ ਸਿੱਧ ਹੋ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦੀ ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਦੇ ਆਗਿਆਕਾਰ ਹਨ ਸਦਾ ਦੀ ਗਤੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ।^{੧੦} ਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਮਲਕਿਸਿਦਕ ਦੀ ਪਦਵੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਧਾਨ ਜਾਜਕ ਕਰਕੇ ਆਖਿਆ ਗਿਆ।

5:5-10 ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਆਓ ਇਸ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਆਇਤ 5. ਪਹਿਲੀ ਸਚਿਆਈ ਜਿਹੜੀ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵਡਿਆਇਆ। ਇਹ ਗਰੰਟੀ ਦੇ ਕੇ ਕਿ ‘ਮਸੀਹ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵਡਿਆਇਆ’ ਲੇਖਕ ਸ਼ਾਇਦ ਯਾਜਕਾਂ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਚਲਾਕੀ ਨੂੰ ਵਿਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਰਾਜਨੈਤਿਕ ਦਬਾਅ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਆਇਤਾਂ 4 ਅਤੇ 5 ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ‘ਵਡਿਆਈ’ ਅਤੇ ‘ਇੱਜ਼ਤ’ ਵਿਚ ਫ਼ਰਕ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ‘ਇੱਜ਼ਤ’ (ਆਇਤ 4) ਮਹਾਯਾਜਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਪਰ ‘ਵਡਿਆਈ’ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ (ਆਇਤ 5)। ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਬਦ ਭਾਵੇਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ‘ਵਡਿਆਈ’ ‘ਇੱਜ਼ਤ’ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਹੈ। ‘ਵਡਿਆਈ’ ਪਾਉਣ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਇਲਾਹੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਕੇ ‘ਇੱਜ਼ਤ’ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਿੱਕਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਮਸੀਹ ਦਾ ਇਕ ਤੱਥ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਉੱਚਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਯਹੂਦੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੰਨਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਪਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਉਹ ਮਸੀਹਾ ਭਾਵ ਦਾਉਦ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ।

ਆਇਤ 5 ਵਿਚ ‘ਮਸੀਹ’ ਜਾਂ ‘ਮਸਹ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ’ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਖ਼ਾਸ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਇਕ ਹੀ ਹੈ ‘ਮਸਹ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ’ (ਮਸੀਹ) ਹੈ। ਕੁਝ ਯਹੂਦੀ ਦੇ ਮਸੀਹਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਕਿਆਫ਼ਾ ਲਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਇਕ ਜਿਸ ਨੇ ਰਾਜਾ ਬਣਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਜਿਸ ਨੇ ਯਾਜਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਸੀ।¹³

ਪਰ ਮਸੀਹ ਦੇ ਕੋਲ ਰਾਜਾ ਅਤੇ ਯਾਜਕ ਦੋਵੇਂ ਅਹੁਦੇ ਸਨ।

ਇਬਰਾਨੀਆਂ 1:5 ਵਿਚ ਜ਼ਬੂਰ 2:7 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ‘‘ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈਂ, ਮੈਂ ਅੱਜ ਤੈਨੂੰ ਜਨਮ ਦੁਆਇਆ ਹੈ’’ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦੇ ਉੱਤੇ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਥਾਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਾਨੂੰ 5:5 ਵਿਚ ਉਹੀ ਹਵਾਲਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਯੂਹੰਨਾ 8:42 ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਆਦਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਡਿਆਈ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਸੀ। ਉਹ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਵਡਿਆਈ ਅਤੇ ਇੱਜ਼ਤ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਧਰਤੀ ਦੀ ਕੰਗਾਲੀ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਮਨੁੱਖੀ ਦੇਹ ਨੂੰ ਧਾਰਣ ਕਰਨ ਲਈ ਦੀਨਤਾ ਨਾਲ ਉਸ ਨਿਵਾਸ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:5-11)। ਮਸੀਹ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣਾ ਲੂਕਾ 3:38 ਵਿਚ ਆਦਮ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਲਾਹੀ ਪੁੱਤਰ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਆਦਮ ਸਿਰਫ਼ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਭੁੱਲ ਚੁੱਕ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਸੀ। ਆਦਮ ਨੇ ਪਾਪ ਕਰਨਾ ਚੁਣਿਆ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣ ਗਿਆ; ਮਸੀਹ ਨੇ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣਾ ਚੁਣਿਆ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਸਦੀਪਕ ਜੀਉਣ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਬਣ ਗਿਆ।

ਆਇਤ 6. ਓਸੇ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਜਿਸ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮਲਕਿਸਿਦਕ ਦੀ ਪਦਵੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਦਾ ਤੀਕ ਦਾ ਯਾਜਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ। ਇਹ ਆਇਤ ਜ਼ਬੂਰ 110:4 ਦੇ ਬਿਆਨ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਸੀਹਾ ਦੀ ਯਾਜਕਾਈ ਨੂੰ ਮਲਕਿਸਿਦਕ ਦੀ ਯਾਜਕਾਈ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਸੀਹਾ ਨੂੰ ਮਲਕਿਸਿਦਕ ਦੀ ਯਾਜਕਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਜਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਆਇਤਾਂ 5 ਅਤੇ 6 ਵਿਚ ਅਸਲ ਵਿਚ ਜ਼ਬੂਰਾਂ ਦੀ ਪੋਥੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਹਵਾਲੇ ਹਨ। ਜ਼ਬੂਰ 110:1 ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ‘‘ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਇਹ ਵਾਕ ਹੈ ਕਿ ‘ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਬੈਠ ਜਦ ਤੀਰੁਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਪੈਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਚੌਂਕੀ ਨਾ ਕਰ ਦਿਆਂ,’’ ਰੋਮੀਆਂ 2:7 ਅਤੇ 110:4 ਦੇ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਪੁਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕਲੀਸੀਆ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਉੱਚਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾ ਪਾਉਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਜ਼ਬੂਰ 110:1 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਵਿਲੱਖਣ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਯਾਜਕ ਜਿਸ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਦੋਵੇਂ ਇਕ ਹੀ ਹਨ। ‘‘ਉਹ ਵੀ ਆਖਦਾ ਹੈ’’ (ਆਇਤ 6) ਵਿਚ ‘‘ਉਹ’’ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਖੁਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਬੂਤ ਦੇ ਵਚਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜ਼ਬੂਰ 110 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਸੀਹਾ ਦੇ ਭਜਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।¹⁴ ਪਰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦਾ ਲੇਖਕ ‘‘ਪੁੱਤਰ’’ ਅਤੇ ਮਲਕਿਸਿਦਕ ਦੀ ਯਾਜਕਾਈ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਬੰਦਾ ਹੈ।¹⁵

‘‘ਸਦਾ ਤੀਕ’’ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਸਿੱਧਤਾ ਲਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਹਾਰੂਨ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਯਾਜਕਾਈ ਦੇ ਵਾਂਗ ਮਸੀਹ ਦੀ ਯਾਜਕਾਈ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ‘‘ਸਦਾ ਤੀਕ’’ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਭਾਵ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ‘‘ਬੇੜੀ ਦੇਰ ਤਕ’’ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੂਚ 12:14 ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਸਾਹ ‘‘ਸਦੀਪਕ’’ ਰਹਿਣਾ ਸੀ (KJV)। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸੱਬਤ ਨੂੰ ਵੀ ਸਦਾ ਤਕ ਰਹਿਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ (ਕੂਚ 31:16, 17; KJV)। ਹਾਰੂਨ ਦੀ ਯਾਜਕਾਈ ‘‘ਸਦਾ ਤੀਕ’’ ਸੀ (KJV)। ਪਰ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੀਕ’’ ਇਜ਼ਹਾਰ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਕੂਚ 40:15)।¹⁶ ਮਸੀਹ ਦੀ ਯਾਜਕਾਈ ਪੂਰੇ ਮਸੀਹੀ ਯੁੱਗ ਤਕ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਫੇਰ

ਉਹ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਪਿਤਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:24-28)। ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਮਸੀਹ ਦੀ ਯਾਜਕਾਈ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਦੀ ਤਕ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਕੋਈ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਸਾਨੂੰ ਪਾਪ ਬਲੀ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਿਸ਼ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 21:27; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 7:25)।

ਆਇਤ 7. ਮਸੀਹ ਜਦ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸੀ, ਢਾਹਾਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਅਤੇ ਅੰਝੂ ਕੇਰ ਕੇਰ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ ਮਿੰਨਤਾਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। 5:5-10 ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਦੀ ਇਕ ਤਸਵੀਰ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸਚਿਆਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁਆ ਕੀਤੀ। 4:14-16 ਵਿਚ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੁਆ ਕਰਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਇਤ 7 ਸਾਨੂੰ ਦੁਆ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇਹ ਦੁਆ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮਿਲਣ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਭਲਾ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਪੀਆਂ ਤੇ ਤਰਸ ਆਉਂਦਾ ਹੈ?’ ‘ਮਾਸ ਅਤੇ ਲਹੂ’ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਵੜ ਸਕਦੇ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:50) ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਪਾਈ ਹੋਈ ਦੇਹ ਹੁਣ ਮਾਸ ਦੀ ਉਸ ਦੀਨਤਾ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸੀ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 3:21)। ਹੁਣ ਉਹ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਤਕਲੀਫ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਅਜੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ‘ਮਹਿਸੂਸ’ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਪਰੀਖਿਆ ਵਾਲੀ ਰਾਤ ਯਾਦ ਹੈ ਜਦ ਉਸ ਦਾ ਮੁੜ੍ਹਕਾ ਵਹਿਆ ਜੋ ‘ਲਹੂ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਵਾਂਗੂ ਭੁੰਵੇਂ ਡਿਗਦਾ ਸੀ’ (ਲੂਕਾ 22:44)। ਆਇਤ 7 ਗਤਸਮਨੀ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਦੁੱਖ ਸਹਿਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੇ ਅਸਲੀ ਦੁੱਖ ਸਹਿਆ। ਉਹ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਬਣ ਕੇ ਰਿਹਾ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਪਿਆਰੇ ਅਤੇ ਹਮਦਰਦ ਵੈਦ ਲੂਕਾ ਨੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਲਈ ਗਤਸਮਨੀ ਵਿਚ ਦੁੱਖ ਸਹਿਣ ਦਾ ਵਰਣਨ ‘ਕਸ਼ਟ’ (*agōnia*; 22:44) ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ। ਮਸੀਹ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਵਿਚ *agōnia* ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਥੇ ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਸਲੀਬ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਥੋਮਸ ਹੇਵਿਟ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ, ‘ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਸ਼ਟ ਇਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਕ ਭੇਦ ਹੀ ਰਿਹਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੁੱਖ ਸਹਿਣ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਪਹਿਲੂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੀ ਹਨ।’¹⁷ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਰਾਤ ਬਾਗ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਅਸੀਂ ਕਰਾਂਗੇ।

1. ਡਰ ਕਰਕੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਜਦ ਦੁਆ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਡਰ ਲੱਗਿਆ, ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਡਰਨਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਹੋਰ ਹਮਦਰਦੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੇ ਕਸ਼ਟ ਸਹਿਣ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਮੌਤ ਦਾ ‘ਪਿਆਲਾ’ ਯਿਸੂ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਦੁਆ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।¹⁸ ਯਿਸੂ ਨੇ ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ‘ਪੀਆਂ’ (ਯੂਹੰਨਾ 18:11) ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਪੀਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਵੀ ਸੀ। ਪਰ ਬਾਗ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨੇੜੇ ਉਹ ‘ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ’ ਸੀ। ਸੁਰਗ ਤੋਂ ਇਕ ਸੁਰਗਦੂਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦਿੱਤਾ (ਮੱਤੀ 26:38; ਲੂਕਾ 22:43)। ਗਥਸਮਨੀ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਦੁੱਖ ਸਹਿਣਾ ਅਤੇ

ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਉਸ ਦਾ ‘ਪਿਆਲਾ’ ਨਹੀਂ ਹਟਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਜਾਂ ਅਸੀਂ ਦੱਸ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਪਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਭੇਦ ਕੀ ਹੈ?

ਆਇਤ 7 ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭੈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਦੀ ਸੁਣੀ ਗਈ। ਕੁਝ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ‘ਭੈ’ ਦੇ ਥਾਂ ਤੇ ‘ਡਰ’ (KJV) ਜਾਂ ‘ਖੁਦਾ ਭਗਤੀ ਦਾ ਭੈ’ (ASV) ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ ਆਮ ਸ਼ਬਦ *phobos* ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ *eulabeia* ਹੈ (ਵੇਖੋ 12:28 ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘ਭੈ’ ਹੋਇਆ ਹੈ)।

ਭਗਤੀ ਨਾਲ ਭੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਮਨ ਭਰਿਆ ਸੀ ਸਿਰਫ਼ ਮੌਤ ਦੇ ਭੈ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ; ਜੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਹੋਰ ਪਵਿੱਤਰ ਲੋਕ ਉਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਾਹਦੁਰੀ ਨਾਲ ਮਰਦੇ। ਉਸ ਦਾ ਡਰ ‘ਭਗਤੀ ਭਰਿਆ ਭੈ’ ਸੀ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਸਾਡੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਮਰਪਣ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਭਾਵ ‘ਚਿੰਤਾ’ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਮਸ ਬੌਮਸਨ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ‘ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤੇ ਇਸ ਕਥਨ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦਾ ਖ਼ਾਸ ਭੈ ਮੌਤ ਦਾ ਭੈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਸੁਣੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਭੈ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਸਕਿਆ ਸੀ।’¹⁹ ਰੇਮੰਡ ਬ੍ਰਾਊਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹੈ, ‘ਵਿਆਕਰਣ ਵਾਲੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਇਤ 7 ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ: ‘ਅਤੇ ਭੈ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸੁਣੀ ਗਈ।’²⁰ ਇਸ ਆਇਤ ਦੀ ਇਹ ਸਮਝ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਟ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਾ ਸਿੱਧ ਉਦਾਹਰਣ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 4: 4-7 ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ। ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਦੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਜਿਸ ਨੇ ਲਗਭਗ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਬ ਲਿਆ ਸੀ, ਪਿਤਾ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਮੋੜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਹ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ।

ਪਾਪ ਦੇ ਭਾਰ ਨਾਲ ਮਰਨਾ ਇਕ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਕੌਮ ਲਈ ਉਹ ਇਹੀ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸੀ ਦੀ ਮੌਤ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਨੁੱਖੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਸੀ, ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕਾਰਜ ਸੀ। ਪਰੀਖਿਆ ਅਤੇ ਲਾਲਚ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਰਖ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜੇ ਉਸ ਦਾ ‘ਭੈ’ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਗ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੱਤੀ 26:38 ਵਿਚ ਯਾਦ ਕਰੋ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਮੇਰਾ ਜੀ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਹੈ ਸਗੋਂ ਮਰਨ ਦੇ ਦਰਜੇ ਤੀਕਰ।’ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਾਲਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲਣ ਦੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।

2. ਇਕੱਲਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣ ਤੇ ਜਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਦੁਆ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਸਨ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਪਰੀਖਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਇਕੱਲਾ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਮੰਨ ਸਕਦਾ ਸੀ (ਮਰਕੁਸ 15:34; ਰੋਮੀਆਂ ਜ਼ਬੂਰ 22:1)। ਉਸ ਦੇ ਕਸ਼ਟ ਵਿਚ ਕੁਰਲਾਏ ਬਗ਼ੈਰ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਅਜਿਹੀ ਢਾਹ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹਾਰਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਲਈ ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਖਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਮਰ ਰਹੇ ਡਾਕੂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ‘ਹੇ ਪਿਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਕਿਉਂ ਜੋ ਓਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਭਈ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ?’ (ਲੂਕਾ 23:34, 43)।

ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਦੁਆ ਨਾਲ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ,

ਸਾਡੀਆਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕੇ ਸਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਦੁੱਖ ਉਸ ਦਾ ਭਾਗ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾਈ ਨੂੰ ਸਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਨੇ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਪਰਖੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀ ਭੁੱਖ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਮੋਅਜਜ਼ੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਕਿੱਲਾਂ ਨਾਲ ਠੋਕਣਾ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਸੁਰਗਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

3. ਯਿਸੂ ਦੀ ਦੁਆ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮਿਲ ਜਾਣ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੌਂਸਲਾ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਯਿਸੂ ਦੀ ਤੇਜ਼ ਪੁਕਾਰ ‘ਸੁਣੀ ਗਈ।’ ਯਿਸੂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਰੋਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਾਸਤੇ ਰੋਇਆ ਸੀ (ਲੂਕਾ 19:41)। ਉਹ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹ ਛੇਤੀ ਹੀ ਲਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਕਰ ਦਵੇਗਾ, ਉਸ ਦੀ ਕਬਰ ਤੇ ਰੋਇਆ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 11:35)। ਬਾਗ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦਾ ਕੁਰਲਾਉਣਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਸਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਸਮਝ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਰੋਣਾ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਦੇਹ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਲਈ ਦੁੱਖ ਸਹਿਣ ਅਤੇ ਮਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:19-21)।

ਯਿਸੂ ਦੀ ਸੁਣੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਰਗਦੂਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਸ਼ਟ ਭਰੀ ਦੁਆ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਜਾਂ ਭੈ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਸਕਿਆ। ਫਿਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਚਲਿਆ ਗਿਆ। ‘ਸੁਣੀ ਗਈ’ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਦੁਆ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।¹ ਸੁਰਗਦੂਤ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ (ਲੂਕਾ 22:43), ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਦੁਆ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਮੁੜਕਾ ਮੰਨੋਂ ਲਹੂ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਵਾਂਗ ਡਿੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਲੂਕਾ 22:44)। ਮਰਕੁਸ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ‘ਹੈਰਾਨ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਅਰ ਬਹੁਤ ਦਿਲਗੀਰ’ ਹੁੰਦੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਮਰਕੁਸ 14:33)। NEB ਵਿਚ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ‘ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਟੁੱਟਣ ਨੂੰ ਹੈ।’ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਬੂਰ 69:20 ਦੀ ਮਸੀਹਾ ਦੀ ਨਬੂਵਤ ਦੀ ਮੂਲ ਵਿਆਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ: ‘ਨਿੰਦਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਅਰੇ ਮੈਂ ਮਾਂਦਾ ਹੋ ਗਿਆ।’ ‘ਪਿਤ’ ਅਤੇ ‘ਸਿਰਕਾ’ ਤੋਂ ਸਬੰਧਿਤ ਨਬੂਵਤ ਜ਼ਬੂਰ 69:21 ਨੂੰ ਇੰਜੀਲ ਦਿਆਂ ਵਿਵਰਣਾਂ ਵਿਚ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦੇ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਇਤ 20 ਨੂੰ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣ ਤੋਂ ਕਿਉਂ ਘਬਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ? ਗਥਸਮਨੀ ਦੇ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਐਨਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਦਿਲ ਦੇ ਫਟਣ ਨਾਲ ਮਰ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਗੁਲਗਥਾ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਉਹ ਸਲੀਬ ਦੇ ਭਾਰ ਦੇ ਖੱਲੇ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜਿਹੜੇ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਕਲਵਰੀ ਉੱਤੇ ਐਨੀ ਛੇਤੀ ਕਿਉਂ ਮਰ ਗਿਆ! ਇੱਥੇ ਉਸ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਕਰਕੇ ਸਿਪਾਹੀ ਅਤੇ ਭੀੜ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹੋਣਗੇ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਐਨਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਕਿਵੇਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ! ਬਾਗ ਵਿਚ ਰੋਂਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀ ਦੁਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸਮਰੱਥਾ ਪਾ ਕੇ ਯਿਸੂ ਰਾਤ ਭਰ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਦੀ ਲੱਜਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੁੜਕੁੜਾਏ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੇ ਗੁਜ਼ਰ ਸਕਿਆ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਓਨਾਂ ਲਈ ਦੁਆ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕੀਤਾ ਸੀ! ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓ ‘ਉਹ ਸ਼ਾਂਤੀ ਜਿਹੜੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ’ ਮਿਲੀ। ਓਸੇ ਨੇ ਬਹਾਦੁਰੀ ਨਾਲ ਯਹੂਦਾ ਅਤੇ ਭੀੜ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ।

ਸਲੀਬ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕੀ ਸਹਿਆ? ਰੇਅ ਸੀ. ਸਟੈਨਮੈਨ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਤਸਵੀਰ ਬਣਾਈ ਹੈ:

ਲੇਖਕ ਦੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਪਾਪ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਦੁੱਖ ਭਾਵ ਇਸ ਦੀ ਲੱਜਾ, ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਪਾਪ ਦੀਆਂ ਦਾਸ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ੰਜੀਰਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੇ ਬੋਧ ਤੋਂ, ਸੰਪੂਰਣ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਿਕਸ਼ਤ ਨਾਲ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਉਸ ਘੜੀ ਦੀ ਰਾਹ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦ ਉਸ ਨੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਤਿਆਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਪਾਪਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੋਣ ਚੁੱਕਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੇ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੀਹ ਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕੋਹਲੂ ਵਿਚ ਹੋਵੇ।¹²

ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਸ਼ਟਾਂ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਸਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ‘ਭਗਤੀ ਭਰਿਆ ਸਮਰਪਣ’ (ਆਇਤ 7; NIV) ਕਰਕੇ ਤਦ ਬਿਨਾਂ ਮਰੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਦਬਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਘੱਟਨਾ ਨੂੰ ਸਹਿਆ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇਜ਼ ਪੁਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਪਿਤਾ ਸਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਣ ਦੀ ਸੰਪੂਰਣ ਇੱਛਾ ਕਰਕੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਦੁਆ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਦੁਆ ਦਾ ਉੱਤਰ ‘ਹਾਂ’ ਵਿਚ ਮਿਲਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸੁਰਗਦੂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਰਾਂ ਪਲਟਨਾਂ ਬੁਲਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਪਵਿੱਰਤ ਲਿਖਤ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ (ਮੱਤੀ 26:53, 54; ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 24:44-48)। ਇਸ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਉਹ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸੀ।

4. ਜਦ ਅਸੀਂ ਮਸੀਹ ਵਾਂਗ ਦੁਆ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਸੁਣੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਯਿਸੂ ਦਾ ‘ਜੇਰ ਨਾਲ ਪੁਕਾਰਨਾ’ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਲਾ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਖਣ ਤਕ ਆਪਣੀਆਂ ਹੰਝੂਆਂ ਭਰੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮਿਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਭਰੋਸਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ? ਹੰਝੂਆਂ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਐਨੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ। ਬੀ. ਡਬਲਯੂ. ਐਫ. ਵੈਸਟਕੋਟ ਨੇ ਇਕ ਪੁਰਾਣੀ ਯਹੂਦੀ ਕਹਾਵਤ ਦੱਸੀ ਹੈ: ‘ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਹੰਝੂ ਨਾ ਗੁਜ਼ਰਦੇ ਹੋਣ।’ ਉਹ ਹਰ ਘਰ ਵਿਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਦਾ ਹੈ। ਦੁਆ ਕਰੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਸਕੀਏ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਦੀ ਦਯਾ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹਿ ਸਕੀਏ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਸਾਡੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ, ਵੱਡੇ ਦੁੱਖ ਵਿਚ ਹੋਣ ਤੇ ਵੀ, ਜ਼ਰੂਰ ਸੁਣੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮਿਲੇਗਾ।

ਅਸੀਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਨਾਲ ਕਰੀਏ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਮੋਅਜਜ਼ੇ ਰਾਹੀਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਵੀ ਅਲੌਕਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸੇ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੀ ਦਯਾ ਨੂੰ ਸਾਬਿਤ ਕੀਤਾ। ਜੇ ਕੁਝ ਮਸੀਹ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਕਾਰਣ ਅਸੀਂ ਵੱਡੇ ਕਸ਼ਟ ਤੋਂ ਬੱਚ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਮਹਿਮਾ ਭਰੇ ਫ਼ਾਈਦਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ, ਜਿਹੜੇ ਸਾਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਸਮਰਪਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਮਿਲਦੇ ਹਨ:

ਪਰਾਸਚਿਤ ਦੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਕਥਰ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੀ ਫ਼ਤਹਿ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਪਾਪ ਦੇ ਭਾਰ, ਸਰਾਪ ਦੀ ਭਿਆਨਕਤਾ, ਨਿਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਅਨੰਤ ਮੌਤ ਅਤੇ ਨਰਕ ਦੇ ਅਰਥ ਦਾ ਕਦੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇਗਾ। ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਮਹਾਯਾਜਕ ਯਿਸੂ ਦੇ ਕਾਰਥ ਦੋਸ਼ਮੁਕਤ ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।¹⁴

ਆਇਤ 8. 5:5-10 ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਤਿੱਜੀ

ਸਚਿਆਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਨੇ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਸਿੱਖੀ। ਇਹ ਸੁਣਨਾ ਅਜੀਬ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣਾ ਸਿੱਖਣਾ ਪਿਆ! ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਬਾਗੀ ਸੀ। ਇਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੀ ਉਹ ਹਰ ਗੱਲ ਵਿਚ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਸੀ (ਲੂਕਾ 2:51)। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਮੇਰਾ ਭੋਜਨ ਇਹੋ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਭੋਜਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਉੱਤੇ ਚੱਲਾਂ ਅਰ ਉਹ ਦਾ ਕੰਮ ਸੰਪੂਰਣ ਕਰਾਂ’ (ਯੂਹੰਨਾ 4:34)। ਉਸ ਨੇ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਦੁਆ ਕੀਤੀ, ‘ਜਿਹੜਾ ਕੰਮ ਤੈਂ ਮੈਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਉਹ ਪੂਰਾ ਕਰ ਕੇ ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਕੀਤੀ’ (ਯੂਹੰਨਾ 17:4)। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਰਗੀ ਪਿਤਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਹੀ ਪੂਰਿਆਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਤਾਂ ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣਾ ਸਿੱਖਣਾ ਕਿਉਂ ਪਿਆ?

ਡਬਲਯੂ. ਐਚ. ਗ੍ਰਿਫਥ ਥੋਮਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ, ‘ਇਹ ਭੋਲਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸ਼ਰੀਫ ਹੋਣ ਵਿਚਲਾ ਫ਼ਰਕ ਹੈ। ਭੋਲਾ ਅਣਜਾਣ ਹੈ, ਪਰ ਸ਼ਰੀਫ ਪਰਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜੇਤੂ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲਾ ਅਣਭੋਲ ਹੈ।’²⁵ ਮਸੀਹ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਦਾ ਗੁਣ ਹੋਣ ਲਈ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਮਸੀਹ ਦਾ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣਾ ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ‘ਮੌਤ ਤਾਈਂ ਸਗੋਂ ਸਲੀਬ ਦੀ ਮੌਤ ਤਾਈਂ ਆਗਿਆਕਾਰ ਬਣਿਆ’ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:8)।

ਥੋੜਾ ਅਲਹਿਦਾ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ:

ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਕਿ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਨਾਲ ਕੀ ਕੀ ਗੱਲਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇੱਥੇ ਧਰਤੀ ਉਤਲੀ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿਚ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣਾ ਸਿੱਖਿਆ। ਮੱਤੀ 26:53 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਕੁਝ ਯਿਸੂ ਦੇ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਓਸੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।²⁶

ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਲੀਬ ਤੋਂ ਛੁਡਵਾਉਣ ਲਈ ਸੁਰਗਦੂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਰਾਂ ਪਲਟਣਾਂ ਬੁਲਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵਾਲੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਪਿਤਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਦੇ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮਹਿਮਾ ਸਬਸਮਨੀ ਵਿਚ ਵਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ।

‘ਜਿਹੜੇ ਉਹਨੇ ਦੁੱਖ ਭੋਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ (ਉਹਨੇ) ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਸਿੱਖੀ।’ ਮਸੀਹ ਦਾ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣਾ ਸਲੀਬ ਦੇ ਦਰਦ ਨਾਲੋਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਜ਼ਾਕ ਦੇ ਡੇਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਗਿਆ। ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੇ ਲੇਖਕ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਯਸਾਯਾਹ 50:4, 5 ਵਾਲੀ ਮਸੀਹਾ ਦੀ ਨਬੂਵਤ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭੂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਚੇਲਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨ ਦਿੱਤੀ,
ਭਈ ਮੈਂ ਜਾਣਾਂ ਕਿ ਹੁੱਸੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਚਣ ਨਾਲ ਸਹਾਇਤਾਂ ਦੇਵਾਂ,
ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ ਜਗਾਉਂਦਾ ਹੈ,
ਉਹ ਮੇਰੇ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਗਾਉਂਦਾ ਹੈ,
ਭਈ ਮੈਂ ਚੇਲਿਆਂ ਵਾਂਗ ਸੁਣਾਂ।
ਪ੍ਰਭੂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੰਨ ਖੋਲ੍ਹੇ,
ਤਾਂ ਮੈਂ ਨਾ ਆਕੀ ਹੋਇਆ ਨਾ ਪਿੱਛੇ ਹਟਿਆ,

‘ਪੁੱਤਰ’ ਲਈ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਮੀਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਸਾਰਿਆਂ

‘ਪੁੱਤਰਾਂ’ ਨੂੰ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 12:5-11)।²⁷

ਆਇਤ 9. ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਦੇ ਨਾਲ ਯਿਸੂ ਸਿੱਧ ਜਾਂ ‘ਸੰਪੂਰਣ’ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਯਾਜਕਾਈ ਲਈ ਹਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਯੋਗਤਾ ਉਸ ਵਿਚ ਆ ਗਈ। ‘ਸਿੱਧ’ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਨੈਤਿਕ ਸਿੱਧਤਾ ਇੱਥੇ ਪਾਈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਹਲੀਮੀ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਹਿਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਡਾ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।²⁸ ਇਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖੀ ਯਾਜਕ ‘ਸਿੱਧ ਹੈ।’²⁹ ਮਸੀਹ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਪਹਿਨ ਲਿਆ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਕਰਕੇ ‘ਸੰਪੂਰਣ’ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਉਹ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਰਾਜ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਸਿੱਖਣਾ ‘ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਯਿਸੂ ਦਾ ਦੁੱਖ ਚੁੱਕਣਾ, ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਆਧਾਰ’ (ਤੁਲਣਾ 2: 17; 4: 14) ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਫ਼ਾਇਦੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ...।’³⁰

ਪਰ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਦੇ ਆਗਿਆਕਾਰ ਹਨ ਦਾ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ! ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਆਇਤ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਤੇ ਪਾਣੀ ਫੇਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਮੁਕਤੀ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇੰਜੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 4: 17; 2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1: 7-9)। ਮਸੀਹੀ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਪਿਤਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਰਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਮੱਤੀ 7: 21)। ਇਹ ਅਜੀਬ ਹੈ ਕਿ ਐਨੇ ਟੀਕਾਕਾਰ ‘ਕਿਰਪਾ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣਾ ਕੋਈ ਪੁਰਣੀ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਖ਼ਾਸੀਅਤ ਹੈ’ ਵਰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।³¹ ਭਲਾ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੇ ਲੇਖਕ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ? ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਨਿਹਚਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਹੀ, ਪਰ ਇਹ ਅੱਜ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ ਸਿਰਫ਼ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨਜ਼ਾਤ ਦੁਆਉਂਦਾ ਹੈ! ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਸੀਹ ਨੇ ਆਗਿਆ ਮੰਨੀ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਖੁਦਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨੂੰ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਪਸੰਦ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਸਾਨੂੰ ਸਮਝ ਆਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਮੰਨਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਿਰਫ਼ ਮਸੀਹ ਹੀ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਖੁਦਾ ਮਨੁੱਖ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨਨ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਦਾ ਦੀ ਗਤੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ (*aition*) ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਚੱਲਣ ਲਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ‘ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਕ’ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹੀ ਕੀਤਾ।³² ਮੁਕਤੀ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 4: 12)।

ਮੁਕਤੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਕਰਕੇ ਮਿਲੀ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਇੰਜੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। 1 ਪਤਰਸ 4: 17 ਵਿਚ ਪਤਰਸ ਨੇ ਇਹ ਅਲੰਕਾਰਿਕ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਅਤੇ 2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1: 8-10 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ‘ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਾ’ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁਕਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਦੀ ਦੁਆ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਮੱਤੀ 7: 21-23)। ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਕੇ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਦਮ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਪੂਰੇ ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰੂਹਾਨੀ ਤਰੱਕੀ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

(2 ਪਤਰਸ 1:5-11)। ਯਿਸੂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦੇ ਵਕਤ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਚਾਨਕ ਬਦਲਾਅ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਕੁਝ ਯਿਸੂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਤਦੇ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦ ਅਸੀਂ ਵੀ ਪੂਰੀ ਸਚਿਆਈ ਨਾਲ ਹੁਕਮ ਮੰਨੀਏ।³³

ਆਇਤ 10. 5:5-10 ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਚੌਥੀ ਸਚਿਆਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਧਾਨ ਜਾਜਕ ਕਰਕੇ ਆਖਿਆ ਗਿਆ। ਲੇਖਕ ਮਲਕਿਸਿਦਕ ਦੀ ਯਾਜਕਾਈ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਤੋਂ ਆਇਤ 6 ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਬੂਰ 110 ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ 1:3, 13; 6:20; 7:3; 8:1; ਅਤੇ 10:12, 13 ਵਿਚ ਵੀ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਮੁੱਖ ਵਚਨ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ਬੂਰ 110:1 ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ‘‘ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਬੈਠ ਜਦ ਤੀਕੁਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਪੈਰ ਹੱਥਣ ਦੀ ਚੌਂਕੀ ਨਾ ਕਰ ਦਿਆਂ।’’

ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੀ ‘‘ਪਦਵੀ’’ (*prosagoreuō*) ਮਿਲੀ ਹੈ। ‘‘ਪਦਵੀ’’ ਇਕ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਥੇ ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਖ਼ੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ‘‘ਐਲਾਨ’’ ਜਾਂ ‘‘ਵਚਨ’’ ਹੈ। ਯਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖ਼ੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਸਾਡੇ ਮਹਾਯਾਜਕ ਲਈ ਠਹਿਰਾਈ ਗਈ ਹਰ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਖ਼ੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਪਦਵੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਜਾਂ ਯਾਜਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਉੱਤੇ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਖ਼ੁਦ ਪਾਪ ਕਰਦੇ ਹਨ (5:3)। ਉਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਪਰੀਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ (ਆਇਤਾਂ 7, 8)। ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਆਗਿਆਪਾਲਣ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਕਿ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤਾਈ ਨਾਲ ਮੰਨਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਆਇਤਾਂ 8, 9)।

ਯਿਸੂ ‘‘ਸਦਾ ਤੀਕ ਦਾ’’ ਯਾਜਕ ਹੋਣ ਵਿਚ ਵਿਖਾਏ ਗਏ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ (5:6) ਦਾ ਅਰਥ ਸੀ ਕਿ ਹਾਰੂਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬੇਕਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਪੁਰਾਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਮਿਟ ਜਾਣਾ ਕਿਸੇ ਯਹੂਦੀ ਲਈ ਮੰਨਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸਚਿਆਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਰਾਜਾ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪਿੱਛਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਅਣਡਿੱਠੇ ਲਈ ਵਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਭਾਵ ਅਦਿੱਖ ਲਈ ਜਾਹਿਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।³⁴ ਪੱਕੇ ਯਹੂਦੀ, ਮਸੀਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੈਤਾਨੀ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੇ ਲੇਖਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮਹਾਯਾਜਕ ਹੋਣ ਦੀ ਸਚਿਆਈ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਕਤ ਅਤੇ ਥਾਂ ਲਿਆ।

ਸਿੱਧਤਾ ਵੱਲ ਵਧਣ ਲਈ ਚਿਤਾਵਨੀ

ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ (5:11—6:20)

ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਇਕ ਹੋਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਆ ਗਏ ਹਾਂ। 5:11 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ 6 ਤਕ ਲੇਖਕ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਉਹ ਸਿਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਸ ਦੀ ਤੀਜੀ ਵੇਰਵੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਦਿੱਤੀ। ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਉਪਦੇਸ਼ 2:1-4 ਅਤੇ 3:7-4:16 ਵਿਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

ਦਿਮਾਗੀ ਸੁਸਤੀ ਕਰਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਪਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਜੋ ਲੇਖਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ

ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੂਹਾਨੀ ਸਿੱਖਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦੁਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਿੱਖਤਾ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੁਆਉਂਦੇ ਹੋਏ 5: 11-14 ਵਿਚ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਹ ਯਾਦ ਦੁਆਇਆ।

ਬੇਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਨਕਾਮੀ (5: 11-14)

¹¹ਉਹ ਦੇ ਵਿਖੇ ਅਸਾਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਆਖਣਾ ਹੈ ਜਿਹ ਦਾ ਅਰਥ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੰਨਾ ਤੋਂ ਬੋਲੇ ਹੋ ਗਏ ਹੋ। ¹²ਕਿਉਂ ਜੋ ਚਿਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ ਭਈ ਕੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਮੂਲ ਮੰਤਰਾਂ ਦਾ ਮੁੱਢ ਵੇਰ ਸਿਖਾਵੇ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜੇਹੇ ਬਣ ਗਏ ਹੋ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੰਨ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਦੁੱਧ ਦੀ ਲੋੜ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ ! ¹³ਹਰੇਕ ਜਿਹੜਾ ਦੁੱਧ ਹੀ ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਉਹ ਧਰਮ ਦੇ ਵਚਨ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਨਿਆਣਾ ਹੈ। ¹⁴ਪਰ ਅੰਨ ਸਿਆਣਿਆਂ ਲਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਿਆਨ ਇੰਦਰੀਆਂ ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਦੀ ਜਾਚ ਕਰਨ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਨਾਲ ਸਾਧੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਆਇਤ 11. ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕੰਨਾ ਤੋਂ ਬੋਲੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਸਰਾਏਲ ਵਾਂਗ (4:2) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਉਸ ਤੋਂ ਫ਼ਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸੀ। ਜੋ ਕੁਝ ਅਸੀਂ ਸੁਣ ਰਹੇ ਹਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਇੰਦਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਰੂਹਾਨੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਗੁਆ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਮੱਤੀ 25 ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਤੋੜਿਆਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਇਸ ਖ਼ਤਰੇ ਦਾ ਚੰਗਾ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ।

ਮਸੀਹੀ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਵੱਧਣ ਅਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਬੋਲੇਪਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ ਮਸੀਹੀ ਰੂਹਾਨੀਤਾ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਸਤਰ ਤਕ ਨਹੀਂ ਵੱਧੇ ਸਨ (ਆਇਤ 11)। ਉਹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਪਿੱਛੇ ਨੂੰ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ।

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਭਾਵੇਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਇਕ ‘ਰੂਹਾਨੀ ਦਾਨ’ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾਨ ਨੂੰ ਜਗਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:6) ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਬੇਪਰਵਾਹੀ ਕਰਨ ਦੀ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:14)। ਜੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵਰਗੇ ਖ਼ਾਸ ਦਾਨ ਪਾਏ ਹੋਏ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:15) ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇਸ ਤੋਂ ਬੇੜੀ ਜਿਹੀ ਵੀ ਘੱਟ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਮਾੜੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਰੂਹਾਨੀ ਬੋਲੇਪਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹਾਂ।

ਖਾਰੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕੁਮਰਾਨ ਦੇ ਕਬੀਲੇ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਫਿਲੋ ਦੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਮਲਕਿਸਿਦਕ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਧਾਰਣਾ ਉੱਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਅਣਜਾਣ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਸਮਝਾਉਣ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਉਂਦੀ ਸੀ (7:1-10)। ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਅਧਿਐਨਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਸੀ।

ਆਇਤ 12. ਅਣਜਾਣਪੁਣੇ ਦਾ ਦੂਜਾ ਸੰਕੇਤ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਸੀ: ਚਿਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ ਭਈ ਕੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ

ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਮੂਲ ਮੰਤਰਾਂ ਦਾ ਮੁੱਢ ਫੇਰ ਸਿਖਾਵੇ। ਉਸ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸਮਝ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਨਿੰਦਣ ਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਪੈਣਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਚਾਹਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਦਿਮਾਗੀ ਆਲਸ ਤੋਂ ਇਹ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।⁵ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਬੱਚਾ ਹੋਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਬੁਰਿਆਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਸੀਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖ ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ‘ਨਿਆਣ’ (nēpios; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 3: 1) ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਕਸਿਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ‘ਸਿਆਣੇ’ (teleios; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 14: 20) ਆਖਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਵਿਚ ‘ਸਿੱਧ’ (‘ਸਿਆਣੇ’; NIV) ਅਤੇ ‘ਸਾਰੀ ਇੱਛਿਆ ਵਿਚ ਸਿੱਧ’ ਹੋਣ ਨੂੰ ਆਖਿਆ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 4: 12)।

ਜਿਸ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਲੇਖਕ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀ। ਬੱਚਾ ਪਿਆਰਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਵਕਤ ਗੁਜ਼ਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਬੱਚਾ ਨਾਦਾਨ ਬੱਚਾ ਹੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਮਸੀਹੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜਦ ਰੂਹਾਨੀ ਸਚਿਆਈਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੱਡਾ ਅਰਥ, ਖਿੱਚ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਕੁਝ ਦੇਰ ਤਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਬਰਾਨੀ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਨਬੂਵਤਾਂ ਤੋਂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ; ਪਰ ਉਹ ਐਨੇ ਵੱਡੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਆਨੰਦ ਕਰ ਸਕਣ। ਉੱਚਾ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ; ਇੱਥੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਰੂਹਾਨੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਸੀ।

ਹਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਮਸੀਹੀ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਚਿਆਈਆਂ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗਿਆਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2: 2)। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਸਿੱਖਿਅਕ ਨਾ ਬਣ ਸਕਣ। ਪਰ ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਹਰ ਦਿਨ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 4: 11); ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਹਰ ਦਿਨ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਸਨ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 5: 32; 8: 4)। ਹਰ ਮਸੀਹੀ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਵਧੀਆ ਸਿੱਖਿਅਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਐਨਾਂ ਗਿਆਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਆਸ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਨ ਲਈ ‘ਉੱਤਰ ਦੇ’ ਸਕੇ (1 ਪਤਰਸ 3: 15)।

ਇਸ ਝਿੜਕ ਵਿਚ ਲੇਖਕ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਸਿਆਣਪ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕੀਤੀ। ਜਦ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ ਤਾਂ ਕੁਝ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ ਰੂਹਾਨੀ ਦਾਨ ਮਿਲੇ ਸਨ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12: 28; ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 8: 14-17; 19: 1-6; ਰੋਮੀਆਂ 1: 11; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12: 4-7; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1: 6)। ਕਾਫ਼ੀ ਵਕਤ ਗੁਜ਼ਰ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨਾ ਬਣਨ ਕਰਕੇ ਇਸ ਝਿੜਕ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਾਸ ਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਏ ਹੋਏ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮੋਅਜਜ਼ੇ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਿਖਾਉਣ ਦਾ ਦਾਨ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਪੱਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਬਣਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਵਿਕ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਅਫ਼ਸੀਆਂ 4: 8-

15 ਇਹ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਦਾਨ ਪਾਏ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤ ਦੇ ਸੰਪੂਰਣ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤਕ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਦੇਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਮੋਅਜ਼ਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਨ ਅਸਰਦਾਰ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਨਵਜ਼ਮੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਨ, ਪਰ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਰੂਹਾਨੀ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਵਧਾਏ ਗਏ ਸੁਭਾਵਿਕ ਗੁਣ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਸੀ।

2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:2 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਸਿਖਾਉਣ ਦੇ ਫ਼ਰਜ਼ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ: ‘ਅਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੈ ਬਹੁਤਿਆਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੈਥੋਂ ਸੁਣੀਆਂ ਅਜੇਹਿਆਂ ਮਾਤਬਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਜਿਹੜੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਜੋਗ ਹੋਣ।’ ਉਸ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਸਹੀ ਰੂਪ ਤੋਂ ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ।

ਨਿੱਜੀ ਵਿਕਾਸ ਯਤਨ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਵੱਧ ਪਾਉਣਾ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਣ ਤਕ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਉਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਮਸੀਹ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿੱਧੀ ਝਿੜਕ ਆਪਣੀ ਸਭਾ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਸੁਣਕੇ ਇਬਰਾਨੀ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੁਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ‘ਮੈਂ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਬਣਨ ਵਾਸਤੇ ਇਸ ਲਈ ਨਵੀਂ ਵੱਧ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।’ ਯਾਕੂਬ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਬਣਨ ਵਿਚ ਇਕ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ (ਯਾਕੂਬ 3: 1)। ਸਖ਼ਤਾਈ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਇਹ ਤੱਥ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਉਹ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸ ਸਕਣ। ਜਦ ਅਸੀਂ ਵਫ਼ਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸਚਿਆਈ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਲਈ ਇਕ ਵੱਡੀ ਬਰਕਤ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਖ਼ੁਦਾ ਸਾਡੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਕਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਖਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਮਸੀਹੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ। ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਹੈ: ‘ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਮੈਂ ਵੱਡਾ ਅਨੰਦ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜੋ ਮੈਂ ਸੁਣਾਂ ਭਈ ਮੇਰੇ ਬਾਲਕ ਸਚਿਆਈ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹਨ’ (3 ਯੂਹੰਨਾ 4)।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਮੂਲ ਮੰਤਰਾਂ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇਮਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਨੂੰ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 7:38 ਵਿਚ ‘ਜੀਉਣ ਦੇ ਵਚਨ’ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੋਮੀਆਂ 3:2 ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ’ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਭਾਵ ਡਾਕਟ੍ਰਿਨ ਨੂੰ ਵੀ ‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ’ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 4: 11)। ਸ਼ੁਰੂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੂੰ ‘ਮਸੀਹ ਦੇ ਆਉਣ ਤੀਕਰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਨਿਗਾਹਬਾਨ’ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਗਲਾਤੀਆਂ 3:24)। ਇਸ ਨੇ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਆਪਣੇ ਵਰਗੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵੀ ਸਿੱਖਿਅਕ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਾਂ ਅੱਜ ਕੀ ਅਗਿਆ ਮੰਨਣੀ ਹੈ।

ਇਬਰਾਨੀਆਂ 6: 1 ਵਿਚ ਅਸੀਂ ‘ਮਸੀਹ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀਆਂ ਆਦਿ ਗੱਲਾਂ’ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ’ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਫ਼ਰਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਇਕ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤਕ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ। ‘ਸਿੱਖਿਆ’ (stoicheion) ਦਾ ਅਰਥ ‘ਵਰਣਮਾਲਾ ਦੇ ਅੱਖਰ’ ਜਾਂ ‘ਮੂਲ ਤੱਤ’ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ

ਭੌਤਿਕ ਸੰਸਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ (2 ਪਤਰਸ 3: 10, 12)।⁶ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਤੁਹਾਨੂੰ ਫੇਰ ਤੋਂ ਮਸੀਹੀਅਤ ਦੀ ABC ਸਿੱਖਣੀ ਪਵੇਗੀ।’’ ਇਕ ਅਰਥ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪੌਤੀ ਕਦੇ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ ਪਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਅੱਖਰ ਸਾਡੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿਚ ਰਚ ਵੱਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਹੋਰ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ ਮੂਲ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿੱਖ ਪਾਉਣਾ ਹਿਸਾਬ ਦੀ ਵੱਡੀ ਕਲਾਸ ਦੇ ਪਾਠਕ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੇ ਕਦੀ ਪਹਾੜੇ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖੇ। ਹਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਵਿਚ ਦੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ‘‘ਮਾਸ’’ (KJV) ਜਾਂ ਅੰਨ ਹੈ। ਸੇਹਤਮੰਦ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ‘‘ਦੁੱਧ’’ ਲੈਣਾ ਸ਼ਰਮ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਵਿਚ ਇਹ ਆਮ ਬੋਲਚਾਲ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਲਗਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੌਲਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 3: 1, 2)।

ਆਇਤ 13. ‘‘ਦੁੱਧ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਮਸੀਹੀ’’ ਉਹ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਮ ਦੇ ਵਚਨ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹਨ, ‘‘ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦੇ ਵਚਨ ਵਿਚ ਤਜ਼ਰਬੇਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ’’ (NKJV)। ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਕਮੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਗਿਆਨ ਦੀ ਕਮੀ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੋਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਗਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਰੂਹਾਨੀ ਦਾਨ ਸਨ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1: 6, 7)। ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮੀ, ਜਿਹੜੀ ਸਿਰਫ਼ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਤੋਂ ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਬਚਪਨ ਵੱਲ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਕੁਝ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੰਡਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ‘‘ਦੁੱਧ’’ ਹੀ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਕਦੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵੱਧਦੇ, ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਣੇ ਬੋਝੇ ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ। ਦੂਜੇ ਅਜਿਹੇ ਸਰਮਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘਿਆਈ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਮੂਲ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ‘‘ਅੰਨ’’ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ‘‘ਸੰਪੂਰਣ ਵੱਧਣ’’ ਵਿਚ ਮਦਦਗਾਰ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ?

ਆਇਤ 14. ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਸਿਆਣਿਆਂ ਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਰੂਹਾਨੀ ਪਰਥ ਕਰਨ ਦੀ ‘‘ਸਿਆਣੀ ਉਮਰ’’ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਮਸੀਹੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੁੱਢੇ ਨਾ ਹੋਣ। ਇਸ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਆਇਤ 13 ਵਾਲੇ ‘‘ਨਿਆਣਾ’’ ਵਿਚ ਫ਼ਰਕ ਹੈ। ‘‘ਨਿਆਣਾ’’ ਲਈ ਸੰਪੂਰਣ ਮੁਕਤੀ ਤਕ ਵੱਧਣ ਲਈ ‘‘ਖਾਲਸ ਦੁੱਧ’’ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 2: 2)। ਵਚਨ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਖੋਜ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਸਿੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਛੇਤੀ ਹੀ ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਪਵਿੱਤਰ ਜਨ ਦਾ ਇਹੀ ਟੀਚਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਇਕ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਫ਼ ਅੰਨ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਸਥਿਰ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਤਮਿਕ ਸਤਰ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ

ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਮਹਾਯਾਜਕ (5: 1, 2)

ਮਹਾਯਾਜਕ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਮਨੁੱਖ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਗਿਆਨੀਆਂ ਅਤੇ ਭੁੱਲੇ-ਭੱਟਕਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਮਲਤਾ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਪ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਹਾਰੂਨ ਨੇ ਇਸ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰਿਆਂ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਅਤੇ ਮੂਸਾ ਕਨਾਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼

ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰਨ ਕਰਨ ਦੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਉੱਤੇ ਡੂੰਘੇ ਸ਼ੋਕ ਵਿਚ ਮੂੰਹ ਭਾਰ ਡਿੱਗ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਦੂਰ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ, ਭਾਵ ਜਿਹੜੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ (ਗਿਣਤੀ 14:5)।

ਮਹਾਯਾਜਕ ਦਾ ਕੰਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ, ਕਲੇਸ਼, ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਛੁਡਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਸਮਝਾਉਂਦਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਪ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਣ ਅਤੇ ਮਾਫ਼ੀ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ। ਮੂਸਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹਾਰੂਨ ਨੇ ਖੁਦਾ ਕੋਲੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣ ਦੀ ਭੀਖ ਮੰਗੀ (ਗਿਣਤੀ 14:11-19)। ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਆਵਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਪਾਂ ਲਈ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬੋਝੀ ਦੇਰ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ (14:20-24)।

ਖੁਦਾ ਦਾ ਸਾਡਾ ਗਿਆਨ (5: 1, 2)

ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਸਾਡਾ ਗਿਆਨ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮੁਕਾਸ਼ਫ਼ੇ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮੁਕਾਸ਼ਫ਼ੇ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਹੀ ਹਨ, ਜੋ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ। ਅਸੀਂ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ (ਯੂਹੰਨਾ 14:5-11; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 2:9)। ਅਸੀਂ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਵਚਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਨਿਹਚਾ ਨਾਲ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ‘ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਇਕੱਠੇ ਅਨੁਭਵ’ ਕਰਕੇ।

ਮਸੀਹੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਪਿਤਾ, ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ‘ਤਜਰਬਾ’ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੁਣ ਸਿੱਧੇ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਆਤਮਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪਾਏ ਹੋਏ ਰਸੂਲਾਂ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਖੁਦਾ ਨਾਲ ‘ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਇਕੱਠੇ ਅਨੁਭਵ’ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਛਾ ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤ ਤੋਂ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਭਾਵਨਾ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਕੋਈ ਵੀ ਇਲਹਾਮ ਜਾਂ ਮੇਅਜਜ਼ਾ ਕਦੇ ਇਕੱਲਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਖੁਦਾ ਨੇ ਕਿਸੇ ‘ਇਲਾਹੀ’ ਅਨੁਭਵ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਨਿਹਚਾ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ‘ਅਸਲੀ ਰਸੂਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗੁਣਾਂ’ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਤਸਦੀਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12:12)। ਅੱਜ ਲੋਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

ਅਗਿਆਨੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁਮਰਾਹ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨਰਮਾਈ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਣਾ (5:2)

ਸਤੋਇਕੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਪਾਪੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਨਰਮਾਈ ਬੇਕਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਦਯਾ ਅਤੇ ਨਰਮਾਈ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਭਾਵਕ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸੀ ਕਿ ‘ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੰਗੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹਨ।’³⁷ ਪਰ ਕਲੀਸੀਆ ਲਈ ਮਸੀਹ ਦੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ‘ਢਿੱਲਿਆਂ ... ਅਤੇ ਲੰਘਾ’ ਹੋਣ ਡੂੰਘੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (12:12, 13)। ਮਹਾਯਾਜਕ ਜਿਹੜਾ ਪੁਰਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖ਼ਾਸ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ, ਨਰਮਾਈ ਭਰੀ ਦਯਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਜ਼ਿੱਦੀ ਪਾਪੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ; ਪਰ ਉਹ ਭਟਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਆਤਮਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੇਡਾਂ ਵਾਂਗ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਯਾਲੀ ਨਾ ਹੋਵੇ’ (ਮੱਤੀ 9:36)। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਨਾ ਪਈਏ ਤਰਸ ਖਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਗਲਾਤੀਆਂ 6:1, 2; NKJV)। ਹੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦਾ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਣ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ

ਆਪ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ। ਦੀਨ ਸੰਤਾਂ ਲਈ ‘ਅਯਾਲੀ’ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਭਾਵੇਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਲਈ ਖ਼ਾਸ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ (13:17), ਪਰ ਭਟਕੇ ਹੋਇਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਹਰ ਮਸੀਹੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਅਤੇ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਅਸਲ ਯਾਜਕ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁਝ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਹਨ। ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੇਠ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸੇਵਕ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਮੰਡਲੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਖੁਸ਼ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵਚਨ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦਾ ਕੰਮ ਸਿਰਫ਼ ‘ਚੰਗੀ ਸਲਾਹ ਦੇਣਾ ... , ਖੁਸ਼ ਰਹਿਣ ਦੇ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਮਦਦਗਾਰ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਦੇ ਢੰਗ ਦੱਸਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਖ਼ੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।’³⁸ ਨਾਂਅ ਲੈ ਲੈ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਦੁਆਵਾਂ ਕਰਨਾ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦਾ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ।

ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਪਰਮੇਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਦਾ ਪਤਾ ਚੱਲੇ ਤਦ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਅਗਿਆਨੀਆਂ ਅਤੇ ਭਟਕਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਭੁੱਲੇ ਹੋਏ ਭਾਈ ਨੂੰ ਲੱਭਣਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਰਾਹ ਦੱਸਣਾ ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥਾ ਲਈ ਹਲੀਮੀ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁਆ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਮੁਕਤੀ ਹੋਣਾ ਅਸਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਪ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ!

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਵੀ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਭਟਕੇ ਹੋਏ ਕੋਲ ਇਹੀ ਸੋਚ ਨਾਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਗਲਾਤੀਆਂ 6:1, 2 ਵਿਚ ਇਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਆਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ: ‘ਆਪਣੇ ਆਪ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਰੱਖ ਮਤੇ ਤੂੰ ਵੀ ਪਰਤਾਵੇ ਵਿਚ ਪਵੇਂ।’ ਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਹਮਦਰਦੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਪਾਪੀ ਨੂੰ ਝਿੜਕਣ ਦਾ ਹੌਂਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਤੇ ਵਡੇਰੇ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਇਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਾਪੀ ਆਪਣੇ ਪਾਪ ਵਿਚ ਬਿਮਾਰ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਰਾਹ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਹਰ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਹਰ ਦ੍ਰਿੜ ਮਸੀਹੀ ਵਾਲੀ ਨਿਡਰ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦਾ ਰਾਹ ਵੀ ਵਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਨਾ ਹੋਈਏ; ਗਲਾਤੀਆਂ 6:1, 2 ਦੀ ਹਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਚਿਤਾਵਨੀਆਂ ਬੜੀ ਚੌਕਸੀ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ।

ਖ਼ੁਦਾ ਲਈ ਆਦਰ (5:4, 5)

ਇਕ ਪੁਰਾਣੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਪਛਾਣ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:1 ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ: ‘ਜੇ ਕੋਈ ਨਿਗਾਹਬਾਨ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਨੂੰ ਲੋਚਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।’ ਇਹ ਇੱਛਾ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਚਨ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਸ਼ਰੇਆਮ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਨਮਾਨ ਦਾ ਚਾਹਵਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ। ਬਜ਼ੁਰਗ ਭਾਵ ਐਲਡਰ ਹੋਣਾ ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਕ ‘ਚੰਗਾ ਕੰਮ’ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਯੋਗ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਅਹੁਦਾ ਲਈ ‘ਖਾਹਿਸ਼’ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਅਤੇ ਡੀਕਨਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਦੇ ਗਲਤ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਵਿਖਾਵੇਗੀ। ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਇਸ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁਣਨ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਆਨੰਦ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ।

ਬਜ਼ੁਰਗ ਜਾਂ ਡੀਕਨ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਐਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਹੁਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਯਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 5: 1-4)। ਮਸੀਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਡਿਆਈ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀ; ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 5: 5, 6)। ਉਸ ਨੇ ‘ਆਪਣੀ ਵਡਿਆਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ’ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 8: 54; 17: 1, 5; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 3: 13)।

ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਮੰਜ਼ੂਰੀ ਲਏ ਬਗੈਰ ਬਜ਼ੁਰਗ ਭਾਵ ਐਲਡਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਖਿਆਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਆਪਣੇ ਐਲਡਰਾਂ ਭਾਵ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਾ ਮੰਡਲੀ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 6: 3)। ਜਿਹੜੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਕਿਸੇ ਅਯੋਗ ਮਿੱਤਰ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਦਾ ਮੁੱਲ ਚੁਕਾਉਣਗੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਵੱਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਲੋਕ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਯਾਜਕਾਂ ਲਈ ਨਿਯਮ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਵਾਲੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਦੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਉਹੀ ਹਨ। ਮਸੀਹੀ ਆਗੂਆਂ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੀ ਗਾਈਡਲਾਈਜ਼ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਾਫ਼ ਸਾਫ਼ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹੋਣ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਖੁਦਾ ਨੇ ਗਥਸਮਨੀ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੀ ਦੁਆ ਦਾ ਜਵਾਬ ਕਿਵੇਂ ਦਿੱਤਾ (5: 7)

ਅਸੀਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਖੁਦਾ ਤਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੁਆ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ: ‘ਹਾਂ,’ ‘ਨਹੀਂ’ ਜਾਂ ‘ਬੇੜੀ ਉਡੀਕ ਕਰੋ।’ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਸਾਫ਼ ਸਾਫ਼ ਦੱਸੇ ਨਹੀਂ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਦੁਆ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਨਿਹਚਾ ਕਰਨਾ ਕਿ ਖੁਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਵੇਗਾ (ਯਾਕੂਬ 1: 5-7)। ਸਾਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਂ ਵਿਚ ਦੁਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ (ਭਾਵ ‘ਉਸ ਦੇ ਇਖਤਿਆਰ ਵਿਚ’; ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 14: 13), ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਉਸ ਲਈ ਦੁਆ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਖੁਦਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ (1 ਯੂਹੰਨਾ 5: 14)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਸਾਡੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ‘ਹਾਂ’ ਵਾਲੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1: 18-20)। ਸਾਡੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਖੁਦਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਹੋਣ; ਜੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਦੀਨ ਅਤੇ ਆਗਿਆਕਰ ਬੱਚੇ ਵਾਂਗ ਦੁਆ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹਨ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਲੀਬ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰੇ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਦੁਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ; ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅਹਿਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਦੁਆ ਕੀਤੀ (ਮੱਤੀ 26: 42)। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਦੁਆ ਦਾ ਉੱਤਰ ‘ਹਾਂ’ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪੌਲੁਸ ਵਿਚ ਜਦ ਸਰੀਰ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਸ਼ੈਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਪੈ ਰਹੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਦੁਆ ਕੀਤੀ। ਜਵਾਬ ਸੀ, ‘ਪੌਲੁਸ, ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ ਚੰਗਾਈ ਦੇਣ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਤੇਰੇ ਲਈ ਕੁਝ ਵਧੀਆ ਹੈ। ਜੇ ਤੂੰ ਦੁੱਖ ਨੂੰ ਸਹਿੰਦਾ ਰਹੇ ਤਾਂ, ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਰਾਹੀਂ ਮੇਰੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਚਮਕੇਗੀ।’ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਜਵਾਬ ਕਰਕੇ ਦੁੱਖ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ ਰਹਿ ਸਕਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਦੁਆ ਦਾ ਜਵਾਬ ਵੀ ‘ਹਾਂ’ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਹੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਖੁਦਾ ਉਸ ਤੋਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12: 7-10)।

ਸਾਡੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਸਾਡੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤ ਸਾਨੂੰ ਇਹੀ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ

ਗਈ ਦੁਆ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਨਿਹਚਾ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਭਰੋਸਾ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਕਤ ਵਿਚ ਮਦਦ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਮੁੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਜ਼ਰਦਸਤ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੱਤਾ।

ਜਿਵੇਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ, ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਵੀ ਸਿੱਖੀਏ (5:8, 9)

ਆਗਿਆ ਮੰਨਣਾ ਤਦੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦ ਕੋਈ ਨਿਹਚਾ ਨਾਲ ਖੁਦਾ ਦੀਆਂ ਆਗਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤਰਕ ਵਿਖਾਈ ਨਾ ਦਵੇ। ਜਿਹੜਾ ਵਿਖਣ ਵਿਚ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੈ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਹੀ ਅਸਲੀ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਿਹਚਾ ਨਾਲ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ। ਖੁਦਾ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਗੱਲ ਵਿਚ ਤਰਕਸੰਗਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜਦ ਅਸੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਿਆਰੀਆਂ ਮੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਸਮਰਪਣ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਆਗਿਆ ਮੰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤਦੇ ਸਾਨੂੰ ਸਮਝ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਚ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣਾ ਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੋਚ ਦੁੱਖ ਸਹਿਣ ਨਾਲ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸੰਦੇਸ਼ ਸੁਣੇ ਬਗੈਰ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਾਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੀ ਦਯਾ ਉੱਤੇ ਛੱਡੇ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਲਿਆਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਬਗੈਰ। ਜਦ ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਗਿਆ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜਦ ਸਾਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਿੱਧ, ਸੰਪੂਰਣ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੁੱਖ ਸਹਿਣਾ ਵੱਡੇ ਫ਼ਾਇਦੇ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮਝ ਦੇ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਸਾਡੀ ਭਲਿਆਈ ਲਈ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰੇਗਾ। ਦੁੱਖ ਝੱਲਣਾ ਜਿਹੜਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਨਿਆਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਸ਼ਾਇਦ ਓਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਤਰਕ ਹਨ ਜਿਹੜਾ ਪਾਪੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ, ‘‘ਖੁਦਾ ਜੇ ਸੱਚੀ ਮੁੱਚੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਵੇਂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ?’’ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕੋਈ ਪੱਕਾ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦਾ ਦੁੱਖ ਸਹਿਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਜਵਾਬ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਜਵਾਬ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਪਿਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫ਼ਿਕਰ ਅਕਾਸ਼ ਦੇ ਪੰਛੀਆਂ ਅਤੇ ਖੇਤਾਂ ਦਿਆਂ ਫੁੱਲਾਂ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਮੱਤੀ 6:26-34), ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਚਿਆਈਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਜਦ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕਤੀਦਾਤੇ ਦੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੰਨ ਕੇ ਸਲੀਬ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗੋਡੇ ਟੇਕ ਦਈਏ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਕਾਰਣ ਦੇ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦੁੱਖ ਸਹਿਣਾ ਸੀ; ਪਰ ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਲਈ ਇਲਹਾਮ ਕਰਕੇ ਉਹ ਇਕ ਵਡਾ ਮਕਸਦ ਸੀ (ਰੋਮੀਆਂ 3:23-26; 5:8, 9)।

ਖੁਦਾ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਅਤੇ ਅਨੋਖੇ ਪੁੱਤਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਪੁਕਾਰਿਆ, ‘‘ਹੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ, ਹੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਤੈਂ ਮੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ?’’ ਅਸੀਂ ਉਸ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਨਬੂਵਤ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦੇ (ਜ਼ਬੂਰ 22: 1), ਪਰ ਅਸੀਂ ਨਿਹਚਾ ਨਾਲ ਮੰਨ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦੁੱਖ ਸਹਿਣ ਦੀ ਇਕ ਹੱਦ ਤਕ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਖੁਦਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਉਹ ਉਸ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਕੱਲਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਉੱਥੇ ਤਦ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਸਹਿਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਛੁਟ ਮਿਲੇਗੀ, ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਲਈ ਇਹ ਤਰਕਹੀਣ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਕੁਝ ਸਾਨੂੰ ਮੂਰਖਤਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਲਗਦੀ ਹੈ ਉਹ ਖੁਦਾ ਲਈ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਲੀਬ ਮਸੀਹ ਲਈ ਮੁਕਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਈ, ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਅਪਨਾਉਣ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ

ਤਰਕ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਗੱਲ ਦਾ ਕਾਰਣ ਲੱਭਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਖੁਦਾ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ ਹੀ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਵਿਚ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈ ਕੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਨਵੇਪਨ ਵਿਚ ਆ ਸਕਦੇ ਹਾਂ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 6:3, 4)।

ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਮੁਕਤੀ (5:9)

‘ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਲਗਨ’ ਜਾਂ ‘ਬੇਦੀਨੀ ਦੀ ਅਣਹੋਣੀ’ ਦੀ ਕੈਲਵਿਨਵਾਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਹੈ ਕਿ ‘ਜੇ ਅਨੰਤ ਤਾਂ ਉਹ ਗੁਆਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।’ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਮਨੁੱਖ ‘ਕਿਰਪਾ ਤੋਂ ਡਿੱਗ’ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਜਿਹੜੀ ਮੁਕਤੀ ਮਸੀਹ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਹ ਸਦੀਪਕ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਅਦਭੁਤ ਬਰਕਤ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸਾਂਝੀ ਨੂੰ ਗੁਆ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਿਰਫ਼ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਹੀ ‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਓਸ ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਪਰਾਪਤ ਹੋਣ ਲਈ ਜੇ ਅੰਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਬਚਾਏ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ’ (1 ਪਤਰਸ 1:5)।

ਭਲਾ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਨਿਹਚਾ ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਾਂਅ ਲਿਆ ਜਿੰਨਾਂ ਨੇ ‘ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਬੇੜੀ ਡੋਬ ਦਿੱਤੀ’ ਸੀ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:19)। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਰੋਮੀਆਂ 11:22 ਸਭ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ‘ਸੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਦਿਆਲਗੀ ਅਤੇ ਕਰੜਾਈ ਵੇਖ। ਕਰੜਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿਹੜੇ ਡਿੱਗ ਪਏ ਹਨ ਪਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਦਿਆਲਗੀ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਜੇ ਤੂੰ ਉਹ ਦੀ ਦਿਆਲਗੀ ਵਿਚ ਟਿਕਿਆ ਰਹੇਂ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੂੰ ਵੀ ਵੱਢਿਆ ਜਾਵੇਂਗਾ।’ ਅਸੀਂ ਗਲਾਤੀਆਂ 5:4 ਵਿਚ ਪਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਾਫ਼ ਗੱਲ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ? ਇੱਥੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਸ਼ਰਾ ਨਾਲ ਧਰਮੀ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਸੋ ਮਸੀਹ ਤੋਂ ਅੱਡ ਹੋ ਗਏ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਰਪਾ ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਗਏ ਹੋ।’ ਇਹ ਮਾਨਤਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਲੋਕ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕਦੇ ਬਦਲੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਮਾਨਤਾ ਭਾਵ ਕਲਪਨਾ ਹੈ।

‘ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ’ (5:12)

ਇਬਰਾਨੀ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ। ਹਰ ਮਸੀਹੀ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲੀ ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੱਸੇ। ‘ਉਪਦੇਸ਼ਕ’ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਕਤੀ ਪਾ ਲਈ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਦੇ ਢੰਗ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸੇ। ਮਸੀਹੀ ਮਨੁੱਖ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਖੋਜੀ ਦੋਸਤ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਆਇਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਮਸੀਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਗੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਤਾਂ ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਚਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਰੂਹਾਨੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਵਧੀਏ (5:14)

ਰੂਹਾਨੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਜੋਸ਼ ਦੇ ਇਕ ਵੱਡੇ ਧਮਾਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ, ਜਿਹੜੀ ਪਾਪ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਸਕੇ। ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਦੇ ਸਰਾਬ ਨਹੀਂ ਪੀਤੀ’ (ਜਾਂ ਸਿਗ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਤੰਬਾਕੂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂ ਕੋਈ ਬੁਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ)। ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ! ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੇ ਸਮੇਂ

ਜੇ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵਿਚ ਬਦਲਾਅ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਬਜ਼ਾਬੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਭਾਂ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਲਾਲਸਾਵਾਂ ਇਕਦਮ ਅਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹੋਣ। ਅਜਿਹੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ‘ਧਰਮ ਦੇ ਵਚਨ’ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰ (ਆਇਤ 13) ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਬਦਲਾਅ ਓਸੇ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜਾ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦ ਕੋਈ ਇਹ ਨਿਹਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਮ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਨਬਦਲੀ ਦੇ ਵਕਤ ਤਿਆਗ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਪਾਪ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਛੱਡ ਦੇਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਹਾਂ ਉਹ ਸਿੱਖਿਆ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਗੁਣ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਡੱਕਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਭੁੱਲੋਂ ਕਿ ਪਵਿੱਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਪਵਿੱਤਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਦੁਆ ਕਰੋ ਕਿ ਖੁਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ ਦ੍ਰਿੜ, ਅੰਨ ਖਾਣੇ ਮਸੀਹੀ ਬਣਨ ਵਿਚ ਵੱਧਣ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰੇ।

ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ‘ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚ ... ਕੋਈ ਬੁਰਿਆਈ ਨਹੀਂ ਵਿਖਦੀ’ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਡੀ ਰੂਹਾਨੀ ਪਰਖ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਹੀ ਵਿਖਾਵੇਗਾ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸਹੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ। ਕੁਝ ‘ਅਸਪੱਸ਼ਟ’ ਗੱਲਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸ ਪਾਉਣਾ ਕਿ ਸਹੀ ਹਨ ਜਾਂ ਗਲਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਆਤਮਾ ਵਿਚ ਵੱਧਣ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨੇਮਾਂ ਦੀ ਧਰਮੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਪਾਪੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਦਯਾ ਦੀ ਲੋੜ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਸਰਬਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਨੂੰ ਭਾਉਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਗੁਜ਼ਾਰੇ। ਅੱਜ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਸਾਡੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਇਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਆਖਿਆ, ‘ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ‘ਵਿਚਾਲੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ’ ਹਨ।’ ਉਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਅਰਥ, ‘ਉਹ ਮਿਸਰ ਅਤੇ ਕਨਾਨ ਦੇ ਵਿਚ ਹਨ ਭਾਵ ਖ਼ਤਰੇ ਦੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ, ਪਰ ਅਜੇ ਅਰਾਮ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਵੱਡੀ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ।’³⁹ ਬਿਨਾਂ ਹਿਚਕਿਚਾਏ ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ‘ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ’ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਵੇਗਾ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਜੋਸੇਫ਼ ਵਾਰਜ਼ 4.3.6, 10. ²ਜੋਸੇਫ਼ ਬਰਟਨ ਕਾਫ਼ਮੈਨ, *ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਹਿਬਰੂਜ਼* (ਆਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਸ: ਫ਼ਰਮ ਫ਼ਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1971), 97-98. ³ਰੋਅਮੰਡ ਬ੍ਰਾਊਨ, *ਦ ਮੈਸੇਜ਼ ਆਫ਼ ਹਿਬਰੂਜ਼: ਕ੍ਰਾਈਸਟ ਅਥੱਵ ਆਲ*, ਦ ਬਾਈਬਲ ਸਪੀਕਸ ਟੁਡੇ (ਡਾਊਨਰਜ਼ ਗ੍ਰੇਵ, ਇਲਿਨੋਇ: ਇੰਟਰ-ਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1982), 97. ⁴ਡੋਨਲਡ ਏ. ਹੈਗਨਰ, *ਇਨਕਾਊਂਟਰਿੰਗ ਦ ਬੁਕ ਆਫ਼ ਹਿਬਰੂਜ਼: ਐਨ ਐਕਸਪੋਜ਼ਿਸ਼ਨ*, ਇਨਕਾਊਂਟਰਿੰਗ ਬਿਬਲੀਕਲ ਸਟੱਡੀਜ਼ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਬੇਕਰ ਅਕੈਡਮਿਕ, 2002), 82. ⁵ਬੋਮਸ ਹੇਵਿਟ, *ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਟੂ ਦ ਹਿਬਰੂਜ਼: ਐਨ ਇੰਟ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕਮੈਂਟਰੀ*, ਦ ਟਿੰਡੇਲ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀਜ਼ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1960), 95; ਡੋਨਲਡ ਗੁਥਰੀ, *ਹਿਬਰੂਜ਼*, ਦ ਟਿੰਡੇਲ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀਜ਼ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਇੰਟਰ-ਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1983), 125. ⁶ਕ੍ਰੇਗ ਆਰ. ਕੋਸਟਰ, *ਹਿਬਰੂਜ਼: ਏ ਨਿਊ ਟ੍ਰਾਂਸਲੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਇੰਟ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕਮੈਂਟਰੀ*, ਦ ਐਂਕਰ ਬਾਈਬਲ, ਜ਼ਿਲਦ 36 (ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਡਬਲਡੇ, 2001), 287 ਵਿਚ ਕਈ ਸਰੋਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ⁷ਅੱਗੇ ਪਰਾਚੀਨ ਦੁਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਯਾਜਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ: ‘ਐ ਖੁਦਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗਲਤੀ ਅਤੇ

ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਅਤੇ ਹਾਰੂਨ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਨੇ, ਜਿਹੜੇ ਤੇਰੇ ਪਵਿੱਤਰ ਲੋਕ ਹਨ। ਐ ਖੁਦਾ ਮੇਰੀ ਦੁਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਲਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦੇ, ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਤੇਰੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ' (ਮਿਦਰਾਸ਼ ਯੋਮਾ 4:2; ਗਰੇਬ ਐੱਲ. ਰੀਸ, *ਏ ਕ੍ਰਿਟੀਕਲ ਐਂਡ ਐਕਸਪੋਜ਼ਿਸ਼ਨ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਟੂ ਦ ਹਿਬਰੂਜ਼* [ਮੇਬਰਲੀ, ਮਿਜ਼ੇਰੀ: ਸਕ੍ਰਿਪਚਰ ਐਕਸਪੋਜ਼ਿਸ਼ਨ ਬੁਕਸ, 1992], 73, ਐੱਨ. 15) ਵਿਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਹੈਕਲ ਦੇ ਪਰਦੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।⁹ਹੈਵਿਟ, 96. ⁹ਕੋਸਟਰ, 286. ¹⁰ਜੇਮਸ ਟੀ. ਕਰੇਪਰ, ਜੂਨੀ., *ਹਿਬਰੂਜ਼, ਦ ਲਾਈਫ਼ ਟੈਟ ਪਲੀਜ਼ਰਜ਼ ਗਾਡ* (ਵ੍ਰੀਟਨ, ਇਲਿਨੋਇ: ਟਿੰਡੇਲ ਹਾਊਸ ਪਬਲੀਸ਼ਰਜ਼, 1976), 115.

¹¹ਜੇਸੇਡਸ *ਐਂਟੀਕ੍ਰਾਈਟੀਜ਼* 15.3.1; 2 ਮੱਕਾਬੀਆਂ 4:7. ¹²ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 6:1-7 ਵਿਚ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਲੀਸੀਆ ਵੱਲੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪਰਗਟ ਕੀਤੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਆਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨੇ ਲਾਇਆ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕੰਮ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤਾਂ ਨੂੰ 'ਡੀਕਨ' ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਪਰ ਸੇਵਕਾਈ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਬਿਆਨ ਉਸੇ ਕਿਰਿਆ ਰੂਪ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਵ 'ਡੀਕਨ,' 'ਸੇਵਕ' ਜਾਂ 'ਮਿਨਿਸਟਰ' ਹੁੰਦਾ ਹੈ।¹³ਫਿਲਿਪ ਐਜ਼ਕੁਬ ਹਿਯੂਜਸ, *ਏ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਟੂ ਦ ਹਿਬਰੂਜ਼* (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1977), 181. ¹⁴ਉਹੀ, 15. ¹⁵ਐੱਫ਼. ਐੱਫ਼. ਬਰੂਕ, *ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਟੂ ਦ ਹਿਬਰੂਜ਼*, ਦ ਨਿਊ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1964), 97. ¹⁶ਭਾਵੇਂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ, 'ਸਦਾ ਤੀਕ' ਦਾ ਅਰਥ 'ਜਦੋਂ ਤਕ ਸਮਾਂ' ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੂਰੇ ਮਸੀਹੀ ਕਾਲ ਤਕ ਰਹੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਵੇਲੇ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਬਿਲਕੁਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਿਵੇਂ ਹਾਰੂਨ ਦੀ ਯਾਜਕਾਈ ਮੂਸਾ ਦੇ ਯੁੱਗ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਰਹਿਣ ਤਕ ਰਹੀ (ਕੁਚ 40:15; ਗਿਣਤੀ 25:13)। ਰੀਸ, 76, ਐੱਨ. 26. ¹⁷ਹੈਵਿਟ, 100-1. ¹⁸ਕਈ ਟੀਕਾਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਥਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਉਸ ਨੇ ਸੁਣੀ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਬਾਗ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੀ ਦੁਆ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।¹⁹ਜੇਮਸ ਬੌਪਸਨ, *ਦ ਲੈਟਰ ਟੂ ਦ ਹਿਬਰੂਜ਼*, ਦ ਲਿਵਿੰਗ ਵਰਡ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਆਸਟਿਨ, ਆਰ. ਬੀ. ਸਵੀਟ ਕੰ., 1971), 77. ²⁰ਬ੍ਰਾਉਨ, 100.

²¹ਨੀਲ ਆਰ. ਲਾਈਟਫੁਟ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਛੁਟਕਾਰੇ ਲਈ ਮਸੀਹ ਦੀ ਦੁਆ ਦਾ ਜਵਾਬ ਉਸ ਦਾ ਡਰ ਘੱਟ ਕਰਨ, ਬਾਗ ਵਿਚ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਛੁਡਾਉਣ ਸਣੇ ਕਈ ਵੰਗਾਂ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਨੀਲ ਆਰ. ਲਾਈਟਫੁਟ, *ਜੀਜ਼ਸ ਫ਼ਾਈਸਟ ਟੁਡੇ: ਏ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਬੁਕ ਆਫ਼ ਹਿਬਰੂਜ਼* [ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1976], 109, 114-15)। ਜੇਮਸ ਟੀ. ਕ੍ਰੇਪਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੇਹਤਰੀਨ ਵੰਗ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਹੈ: 'ਬੇਸ਼ੱਕ ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਦੁਆ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ' (ਕ੍ਰੇਪਰ, 123)।²²ਰੇਅ. ਸੀ. ਸਟੈਡਮੈਨ, *ਹਿਬਰੂਜ਼, the IVP ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀ ਸੀਰੀਜ਼* (ਡਾਊਨਰਜ਼ ਗ੍ਰੇਵ, ਇਲਿਨੋਇ: ਇੰਟਰਵਰਜਿਟੀ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1992), 65. ²³ਬਰੂਕ ਫ਼ੋਸ ਵੈਸਟਕੋਟ, *ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਟੂ ਦ ਹਿਬਰੂਜ਼: ਦ ਗ੍ਰੀਕ ਟੈਕਸਟ ਵਿਚ ਨੋਟਸ ਐਂਡ ਐਸੇਜ਼* (ਲੰਦਨ: ਮੈਕਮਿਲਨ ਐਂਡ ਕੰ., 1889; ਰੀਪ੍ਰਿੰਟ, ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1973), 126. ²⁴ਸਾਈਮਨ ਜੇ. ਕਿਸਟਮੇਕਰ, *ਐਕਸਪੋਜ਼ਿਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਟੂ ਦ ਹਿਬਰੂਜ਼*, ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1984), 137. ²⁵ਡਬਲਯੂ. ਐੱਚ. ਗਿ੍ਰਿਫ਼ਿਥ. ਬੋਮਸ, *ਹਿਬਰੂਜ਼: ਏ ਡਿਵੈਸ਼ਨਲ ਕਮੈਂਟਰੀ* (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ:

ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1975), 64. ²⁶ਰੀਸ, 78, ਐੱਨ. 33. ²⁷ਲਾਈਟਫੁਟ, 110. ²⁸ਬ੍ਰਾਊਨ, 101. ²⁹ਗੁਥਰੀ, 131. ³⁰ਬੌਂਪਸਨ, 78.

³¹ਕੋਸਟਰ, 290. ³²ਬੌਂਪਸਨ, 79. ³³ਬ੍ਰਾਊਨ, 102. ³⁴ਆਰਥਰ ਡਬਲਯੂ. ਪਿੰਕ, ਐਨ ਐਕਸਪੋਜ਼ਿਸ਼ਨ ਆਫ ਹਿਬਰੂਜ਼ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1954), 262. ³⁵‘ਕੋਲ ਆਏ ਹੋ’ ਦਾ ਪੂਰਣਕਾਲ ‘ਪਿੱਛਲੇ ਕੰਮ ਦੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮ’ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ਬ੍ਰਾਊਨ, 105)। ³⁶ਲਾਈਟਫੁਟ, 112. ³⁷ਗੁਥਰੀ, 125-26. ³⁸ਦ ਇੰਟਰਪ੍ਰੇਟਰਜ਼ ਬਾਈਬਲ, ਸੰਪਾ. ਜੌਰਜ਼ ਆਰਥਰ ਬਟਰਿਕ (ਨੈਸ਼ਵਿੱਲ: ਅਥਿੰਗਡਨ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1955), 11:641 ਵਿਚ ਜੇ ਹੈਰੀ ਕੋਟਨ, ‘ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਟੂ ਦ ਹਿਬਰੂਜ਼: ਐਕਪੋਜ਼ਿਸ਼ਨ।’ ³⁹ਵਾਰੇਨ ਡਬਲਯੂ. ਵਿਯਰਸਬੇ. ਥੀ ਕੌਂਫਿਡੈਂਟ: ਐਨ ਐਕਸਪੋਜ਼ਿਟਰੀ ਸਟੱਡੀ ਆਫ ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਟੂ ਦ ਹਿਬਰੂਜ਼ (ਵ੍ਹੀਟਨ, ਇਲਿਨੋਇ: ਵਿਕਟਰ ਬੁਕਸ, 1982), 61.